

**Pɔɔlu kadasi ciciri su bo i kerɛ
fa maari
KƆRINTOFƆM
ni**

¹ Mini Pɔɔlu bo Nyɛmɛ dɛɛ koroyanu na wɔ fere m ka m yo Yesu Kristo jaramasa ni, m ni ya niwa Sositeni ni sukɛɛ ahin kadasi ma am a.

² Ya sukɛɛ i na ya fa ma ambɛɛ Kristo jama n bo am wo Kɔrinto miɛ kpiri n nu, na Nyɛmɛ afere am afa am ayo i dɛɛ mine casim ni, na wɔ ma am ni Yesu Kristo ayo kun ni, fa sangɔ ni minɛm kerɛ bo bu bo fere ya Mibiɛ Yesu Kristo duma n deke kerɛ ni, yiri ti ya ni bɛɛ kerɛ Mibiɛ a.

³ Ya Si Nyɛmɛ, ni ya Mibiɛ Yesu Kristo buka am, na bu ma am tanalaifiɛ.

Sakpam bo Pɔɔlu ɛa Nyɛmɛ ayo ama bu ni

⁴ Sangɔ kerɛ m da Nyɛmɛ asi wɔ, ambɛɛ dɛɛ ti, fa kɔ sakpa n bo wɔ yo ama am na i fite Yesu Kristo dɔ ni. ⁵ Yiri dɛɛ ti, am anya deke kpa dɔŋgu, haari fa sangɔ ni jɔɛ jɔjɔwa, ni si kerɛ.

⁶ Daani n bo ya diiri i fa kɔ Kristo ɛusu jɔɛ ni, ambɛɛ mmɔɔ ni am tii si ka i ti nahɔɛ wɔ.

⁷ Nyini dɛɛ ti, am fun mɔ́ Nyɛmɛ aceeri kpa n haari kun n kpɛin mmɔɔ, na am ɛminda fa kɔ sangɔ bo ya Mibiɛ Yesu Kristo bɔ́ yi i ɛu fite ni.

⁸ Yiri mɔ́ am fangɔ haari kɔ ju awiɛeri a, na am la mɔ́ ɛgasi be ya Mibiɛ Yesu Kristo dɛɛ cɛɛn ni.

⁹ Nyɛmɛ la dabuɛu, yiri afere am ka am ni i Wa ya Mibiɛ Yesu Kristo n la wo fiɛ ni am bɛngu a.

Kpakpaakinu n bo i woori Kristo jama n aƙien ni

¹⁰ M ninbaam, m sere am wɔ, Yesu Kristo dɛɛ duma n nu, ka am kɛrɛ fa anɔɔsɛ na mǎ am ma kpakpaakinu be wo am nu, ama, am ma am sunsunni ni am nɔaniɛ yo kun nahɔrɛ su. ¹¹ M ninbaam, deke bo i ti na m se sɔ ni, Kolowe dikafɔm nbem ase m ka am la akuruwa am nɔnɔ nu. ¹² Yiri la ka, am nbem ɲa, “Mini su Pɔɔlu su a,” nbem ɲa, “Mini su Apolosi su a,” nbem ɲa, “Mini su Petoro su a,” ye nbem gusu ɲa, “Mini su Kristo su a.” ¹³ Kristo akpakpaaki i ɲu nu wɔ, nzen sɛ? Ye bu kpamaari Pɔɔlu baka jaanu n su maari am a? Bu biɛeri am Nyɛmɛ nzue Pɔɔlu dɛɛ duma nu wɔ? Ai. ¹⁴ M da Nyɛmɛ asi ka ma biɛ mǎ am be Nyɛmɛ nzue, mǎ ka Krisipusi ni Gayosi n ɲgumi. ¹⁵ Nyini dɛɛ ti, be koro se mǎ ka m biɛeri i Nyɛmɛ nzue m dɛɛ duma nu. ¹⁶ Ɛɛnhɛɛn, ma tenɲe su bekun ka m biɛeri Satɛfanasi dikafɔm n gusu Nyɛmɛ nzue. Sin nyini sin, m koro tenɲe mǎ su ka m biɛeri be Nyɛmɛ nzue kun. ¹⁷ Dama Kristo asunma mǎ m ka m ba biɛ minɛm Nyɛmɛ nzue wɔ, ama, i sunmaari m ka m ba kan i labari kpa n jɔrɛ kere minɛm wɔ. Ma fa mǎ adamande dɛɛ alecira, ye m fa kan kereeri minɛm a, nzen mǎ m yo sɔ, mǎ yiwee n bo Kristo wuuri baka jaanu n su n ti ɲgbɛɛn wɔ.

Kristo ti Nyɛmɛ yiko ni alecira a

¹⁸ Dama nzen ya kan yiwee n bo Kristo wuuri i baka jaanu n su n jɔrɛ kere minɛm bo bu suka ɲgbɛɛn ni, bɛrɛ dɔ i ti sinnzinya jɔrɛ wɔ lɛɛ.

Ama, yere n bo ya nya tiide ni, i ti Nyeme yiko sa bo wo yo ama ya a lee. ¹⁹ Dama ba kere i Nyeme Jore Kadasi n nu ka, Nyeme na,

“M yó alecirafom alecira ni ngbeen,

na m tó sifom si n atin.”

²⁰ Tɔ, alecirafom wo ni? Ye sifom wo ni? Ye bo bu fiiti na bu si ahin durunya n nu jore n wo ni? Durunya n nu alecira ye Nyeme afa akaaki sinnzinya n a. ²¹ Nyeme la alecira, be koro fa má durunya n nu alecira na i fa si Nyeme. Nyeme koroyanu ye i ma ya kan labari kpa n bo i ti ka sinnzinya jore n kere minem a, na bo ba yo yarada ni, Nyeme ade bu tii aji. ²² Dama bo bu ti Yudafom ni, bere koro ka bu nu alekutura sam wo, ye bo bu ti Girikifom n gusu koro ka bu ti alecira jore wo. ²³ Ama, yere kan Kristo Tiidefo labari kpa n jore wo, kabo bu kpamaari i baka jaanu n su ni. Yudafom do, i ti ciire wo, ye bo bu ti má Yudafom n do, i ti sinnzinya jore wo.

²⁴ Ama, minem bo Nyeme afere bu ni, bo bu ti Yudafom ni, ni bo bu ti Girikifom ni, Kristo ti Nyeme yiko ni alecira a. ²⁵ Dama Nyeme sa bo wo yo i na i ti ka sinnzinya sa n tara adamande alecira kere bo i la i, na Nyeme sa bo wo yo i na i ti ka i la má fanga ni, i tara adamande fanga kere bo i la i.

²⁶ M ninbaam, am sunsun na am nie kabo am yo ti na Nyeme ba fereeri am ni. Nzen ya na ya nie, durunya n nufom yo bu má ka am dongu la alecira, am dongu yo ti má yikofom, na am dongu gusu yo fite má nfangafom n busu nu.

²⁷ Ama, Nyeme ayi dekem bo bu ti sinnzinya sa durunya n nu ni, na wo fa awura alecirafom

nyinsɛ, na wɔ yi dekem bo bu la má fanɗa durunya n nu ni, na wɔ fa awura nfanɗafom nyinsɛ. ²⁸ Nyeme ayi bo bu ti tarakam durunya n nu fen, na wɔ yi minem bo bu bu má bu ni, ni dekem bo bu ti nɗɓɛɛn ni, na i ma dekem bo bu la fanɗa n ka nɗɓɛɛn. ²⁹ Deke bo i ti na Nyeme yoori i sɔ n la ka, adena má be koro fɔ yiri Nyeme dɔ. ³⁰ Ama, Nyeme ama am ni Yesu Kristo ayo kun, na wɔ ma wɔ yo ya dɛɛ alecirafo. Yesu dɛɛ ti ye Nyeme de ya ka ya yo sa bo i kɔ atin su i dɔ n a, ye wɔ yo ya i mine casim, na wɔ de ya tii aji. ³¹ Nyini dɛɛ ti, kabo ba kere i Nyeme jɔre Kadasi n nu ni, “Sɔnɔ kere bo i n̄a i fɔ, i ti ye ni ka i fɔ Mibiɛ n ti.”

2

Kabo Pɔɔlu kaanri Yesu Kristo ni i yiwee n jɔre ni

¹ M ninbaam, sanɗa bo m baari am dɔ na m ba kaanri labari kpa n kereeri am, na am si Nyeme asiri nu n jɔre ni, ma fa má adamande alecira ni si jɔre ajɔɔ akere má am. ² Dama m yo baari ni, ma koro má ka m kan jɔre be am dɔ, má ka Yesu Kristo Tiidefo n dɛɛ jɔre, ni kabo i wuuri baka jaanu n su ni. ³ Sanɗa bo m yo woori am dɔ ni, m n̄uniɛ ti m yɔrɔkiiwa a, na sere ati m agaya, na m n̄uniɛ subobo m. ⁴ M nɔaniɛ jɔɔɔwa ni labari kpa n bo m kaanri i ni, i ti má adamande alecira ni si jɔre, ama, Nyeme Awiewie Casi ni yoori alekutura sam kereeri ka m nɔaniɛ jɔɔɔwa n ti nahore wɔ. ⁵ Adena má am yo yarada

adamande alecira n dɛɛ ti, ama, Nyɛmɛ dɛɛ yiko n dɛɛ ti.

Nyɛmɛ alecira jɔrɛ

⁶ Tɔ, ama, ya jɔjɔ alecira jɔrɛ fa kere minɛm bo ba bi fa kɔ Nyɛmɛ atin n su n a. I ti má durunya n nu fɛn dɛɛ alecira, wara i ti má alecira bo durunya n nu nfaɔgafom la i ni, bɛrɛ kɛrɛ bá ka ɲgbɛɛn wɔ. ⁷ Ama, yɛrɛ kan Nyɛmɛ alecira asiri nu jɔrɛ n bo i yo fa fiɛri adamande ɲu n wɔ, nyini alecira ni, Nyɛmɛ du mɔ ciciiri i wɔ ka, ye i nya ba yiiri durunya n a. I yoori sɔ ɔ, adena ya nya i jirima woowa ni. ⁸ Durunya n nu nfaɔgafom be mmɔɔ asi má nyini alecira ni, nzen má bu siiri i, má bu kpama má ya Mibiɛ Jirimafo n baka jaanu n su. ⁹ Ama, i ti kabo ba kɛrɛ i Nyɛmɛ Jɔrɛ Kadasi n nu n wɔ, ka,

“Deke bo be nyumbaa nya ɲu má i ni,
wara deke bo be sui nya ti má i ni,
wara deke bo be nya sunsun má i, i ahore-
mbaa su ni,
nyini ye Nyɛmɛ asɛsɛ i su,

na i fá ma bo bu koro i n a.”

¹⁰ Ama, yɛrɛ yiri, Nyɛmɛ ama i Awiewiɛ Casi n ayi nyini n sɔ akere ya, dama Awiewiɛ Casi ni fiiti si deke n kɛrɛ a, haari ni Nyɛmɛ jɔrɛ bo i wo ɲgo ni. ¹¹ Adamande be koro si má sa bo i wo i beɲgu adamande ahore su, má ka i mi ni i tii awiewiɛ ni si deke bo i wo i ahore su a. Sɔ ye be koro si má sa bo i wo Nyɛmɛ ahore su a, má ka Nyɛmɛ Awiewiɛ ni ɲgumi si a. ¹² Awiewiɛ n bo yɛrɛ anya i ni, i ti má durunya n nu fɛn dɛɛ, ama, i fite Nyɛmɛ dɔ ɔ, adena ya si aceerim kɛrɛ

bo Nyeme afa ama ya ni. ¹³ Nyini ye ya fa kere minem a. I fite má adamande alecira kereewa n nu, ama, i ti deke bo Awiewie Casi ni kereeri ya a, ye ya fa kere minem bo bu la Awiewie Casi n a. ¹⁴ Sɔnɔ bo i la má Nyeme Awiewie ni, koro de má deke n bo i fite Nyeme Awiewie n dɔ, dama yiri dɔ, nyini jɔrem ti ka sinnzinya jɔre wɔ, na i koro ti má i bu, dama be koro si má i bu, má ka Nyeme Awiewie ni buka i na i koro fiiti si i bu. ¹⁵ Sɔnɔ bo i la Nyeme Awiewie ni, i mi koro fiiti deke n kere a, ama, be koro fiiti má i mi yiri. ¹⁶ I ti kabo ba kere i Nyeme Jɔre Kadasi n nu barasu n wɔ ka,

“Nma asi sa bo i wo Micera n sunsunni nu,
na i kére i kabo i yo a?”

Ama, yere yiri, ya si deke bo i wo Kristo sunsunni nu.

3

Nyeme amusuisufɔm jɔre

¹ M ninbaam, ma koro ajojɔ má am dɔ ka am ti minem bo bu si Awiewie Casi n jɔre, ama, m jɔjɔri am dɔ ka am ti bo bu bita adamande woowa a, Kristo dɛɛ atin n su, am ti ka nbaatumam wɔ. ² Nbaatumam koro nu nyufini ngumi wɔ, bu koro di má diire nɔnɔri, nyini dɛɛ ti ye m kereeri am bumboori su dɛɛ kereewam n a, dama am koro ti má kereewam bo bu ti kekereke n bu. Haari ni kisa, am nya koro ti má i bu. ³ Dama am toko bita adamande woowa n wɔ. Am si am bengɔ kɔre wɔ, na am suse akuruwa am nɔnɔ nu. Kabo am yo sɔ ni, durunya n nu adamande woowa atin lɛɛ, ye am bita i n a. ⁴ Dama nzen am nbem ɲa, “Mini su

Poolu su a,” ye nbem gusu na, “Mini su Apolosi su a,” am ti má ka durunya n nufom wo lee, nzen se?

⁵ Apolosi la nma? Wara Poolu la nma? Ya kere ti Nyeme amusuisufom bo ya ba abuka am wo, ya kere ni ya juma bo wo fa ama ya na ya yo, ye am ayo yarada a. ⁶ Fa ko am yaradayo n su, i ti ka mini Poolu doori alembaa n a, ye Apolosi goori i nzue a, ama, Nyeme yiko n nu ma wo nyi awura mbaa. ⁷ Nyini ti, bo i do mbaa n ni bo i go nzue n be mmoo ti má pui. Deke bo i ti jore n la sa bo Nyeme yo i n wo, dama yiri ma i nyi wura mbaa a. ⁸ Bo i do mbaa n ni bo i go nzue n kere yo juma kun wo. Bu kere nya bu nkato kabo bu jumayoowa ti barasu n wo. ⁹ Dama ya kere sangha yo juma kun ma Nyeme wo, ye ambere gusu ti ka Nyeme fie ye ya do i a, na am kaaki ti ka Nyeme awuru ye ya ta i a.

¹⁰ Aceeri n bo Nyeme afa ama m ti ka sono bo i si ataari ta nyunyumi wo, ye m se soo n bumboori fa n a. Ye be gusu dee la ka i ta taka nyini n su a. Ama, wo yo daka ka sono kere si i nu sa kabo i ta taka su barasu. ¹¹ Dama Yesu Kristo ngumi ti ka soo fa bumboori n bo bu fa se soo n bu n a, be koro se má soo fa be bekun sin yiri nu. ¹² Ama, sono kere bo i ta taka su, na i ti ka i faari sika, na be gusu faari jete, na be gusu faari afere bo i la anyunuyi ta takaari su, na be faari baka, na be faari wura, na be faari kara ta takaari su. ¹³ Ama, jina een, sono kere jumayoowa ba fite fofoe nu, na bu nu i kabo i ti, dama sin ba yara sono kere juma, na sin ni yo i na i nie kabo i ti. ¹⁴ Sono kere bo i ta takaari

bumboori fa seewa n su, na nzen sin n yaraari i jumayoowa na wo di má i, i mi nyá ñkato. ¹⁵ Ama, sɔnɔ kere bo sin n diiri i jumayoowa ni, i nyá má ñkato, ama, yiri ni i tii nyá tiide, se i ti ka sin n afundi i mi wo.

¹⁶ Am si má ka am ti ka awuru bo Nyeme wo am nu wo, nzen se? Am si má ka Nyeme Awiewie Casi n wo am nu wo? ¹⁷ Sɔnɔ kere bo i saakiiri Nyeme awuru ni, Nyeme sáaki i mi, dama Nyeme awuru n ti casi wo, ye ambere ni am tii ti ka nyini awuru n a.

¹⁸ Má be se ka i dadaka i ñu. Nzen be wo am nu, na i sunsun ka i la durunya n nu alecira, ma i mi yo i ñu ka i ti sinnzin wo, adena i kaaki alecirafɔ nahore su Nyeme do. ¹⁹ Dama deke bo durunya n nufom bu i ka i ti alecira ni, Nyeme do i ti sinnzinya a. Nyini ti ye ba kere i Nyeme Jɔre Kadasi n nu ka,
“Alecirafom ye Nyeme fa bu ñgonletie fa tara bu n a.”

²⁰ Ye ba kaaki akere i ka,
“Micera ni si deke kere bo i wo alecirafom sunsunni nu a,
i si ka i ti ngbeen wo.”

²¹ Nyini ti, má be se ka i fa adamande be fa fo, dama deke n kere ti am dee wo. ²² Mini Pɔolu ti am dee wo, ni Apolosi, ni Petoro gusu, ni durunya, ni ngɔɔ, ni yiwee, ni kisa dee sanja n bo ya wo nu ni, ni sanja bo i bá ba ni, deke n kere ti am dee wo, ²³ na ambere gusu ti Kristo deem, ye Kristo gusu ti Nyeme dee.

4

Kristo jaramasam juma n jɔre

¹ Tɔ, nyini ti, wɔ yo daka ka am nie ya ka ya ti Kristo amusuisufɔm wɔ, ya ti minem bo Nyemɛ afa i asiri nu jɔrɛ n awura ya saa nu wɔ. ² Jɔrɛ n bo i kaaki wo berɛ la ka, wɔ yo daka ka amusuisufɔ yo i juma ni nahɔrɛ su ma i mibiɛ. ³ Mini yiri, nzen am di m jɔrɛ, wara adamande jɔrɛ-difɔm di m jɔrɛ, m cɛcɛ wo má nu, haari mini mmɔɔ ni m tii di má m ɲu jɔrɛ. ⁴ M sunsunni ni m ahore su, ma yo má satie be, ama, nyini kere má ka m la má ɲgasi be wɔ lɛɛ, má ka Mibiɛ ni ɲgumi ti bo i di m jɔrɛ a. ⁵ Nyini dɛɛ ti, má sɔnɔ be di i beɲgu jɔrɛ, dama saɲga nya ju má bo Mibiɛ ni bá. I ba baari, yiri yí deke kere bo i wo awosin nu na i fie n fite fofoe nu a, na i yí deke kere bo i wo adamande ahore su fite fofoe nu. Nyini saɲga ni, ye sɔnɔ kere nyá i kansi Nyemɛ dɔ.

⁶ Tɔ, m ninbaam, amberɛ dɛɛ ti ye m kaanri ahin n kere fa kɔ m ni Apolosi jɔrɛ n a, na am nie ya woowa, na am su kabo ba kere i ase ni ɲgumi su, adena má am be yo kpirikoro ka mɔfɔ be tara i lamɔkɔ nyinga ni. ⁷ Nɲma ase am ka am tara am beɲgu a? Nzu deke ye am la i, ye Nyemɛ afa ace má am a? Deke bo am deerɛ i ni, ye nzu ti ye am koro kpiri ka Nyemɛ afa ace má am a?

⁸ Am sunsun ka am anya deke n kere bo am koro i n lɛɛ fan. Am ayo nenɲefɔm lɛɛ fan. Am akaaki nfemem ayaki ya lɛɛ fan. Nzen má am adi femɛya nahɔrɛ su, má i yo m fie, adena ya ni amberɛ kere saɲga di femɛya ni. ⁹ Mini dɔ, yere n bo ya ti Kristo jaramasam ni, i ti ka Nyemɛ ma ya ka sin wɔ. Ya ti ka minem bo ba di ya jɔrɛ abo ya asi ye ya wu a, na ya di nyini

nyinse n na sɔnɔ kere nyumbaa ŋu i, merɛkem ni adamandem kere. ¹⁰ Yere ti sinnzinm wɔ, Kristo dɛɛ ti, ama, ambere ti anyunutekefɔm wɔ, Kristo atin n su. Yere ti daburukafɔm wɔ, ye ambere ti nfaŋgafɔm. Bu bu ambere wɔ, ama, yere yiri, bu bu má ya. ¹¹ Haari fa ba ju ni kisa, ahɔɛ ni nzuehɔɛ sukun ya a, ya la má sutura wuraawa kpa, bu bita ya bo wɔ, ya kaaki la má deke bo ya da. ¹² Ya yo ya saa nu juma ni anyumboro wɔ, ye ya di a. Nzen minɛm kpɛɛ ya nzukɔ, ya sere awieeri kpa ma bu wɔ. Nzen bu kere ya wuwuruwa, ya mindi de i wɔ. ¹³ Nzen bu saaki ya duma, yere jɔjɔ kpa ma bu wɔ. Ya ti ka wura tiɛ bo durunya n nufɔm fa gɔ bɔnfɔ su n wɔ, haari ni kisa.

¹⁴ I ti má ka m koro ka m wura am nyinse dɛɛ ti, ye m sukere ahin jɔrem ma am a, ama, am ti m nbaa koroowam dɛɛ ti, ye m subɔbɔ am a. ¹⁵ Dama nzen haari má am la kerefɔm akpii buru mmɔɔ fa kɔ Kristo dɛɛ atin n su, má am la má sim beberebe, mini ti am si a, Yesu Kristo dɛɛ atin n su, labari kpa n bo m kan kereeri am dɛɛ ti. ¹⁶ Nyini ti, m sere am wɔ, am sɔn m su, na am ma am woowa ti kabo m woowa ti barasu ni. ¹⁷ Nyini dɛɛ ti ye m susunma Timoti am dɔ n a. Yiri ti m wa koroowa nahɔɛ su a, na i kaaki la dabuŋu Mibiɛ n atin n su. I tɛŋge am su kabo m woowa ti Kristo atin n su, ni kabo m kere minɛm ka bu wo barasu, deke kere bo m kɔ ni, Kristo jamam n kere nu. ¹⁸ Am nbem sunsun ka m ba má am dɔ kun, nyini ti, ba fa kpirikoro. ¹⁹ Ama, nzen Nyeme soro su, i cé má, m bá niɛ am busu, na m bá si nyini minɛm bo bu la kpirikoro ni,

má ka bu nƆanie jɔjɔwa ni ngumi, ama, m níe kabo bu yiko ti barasu. ²⁰ Dama kabo Nyeme níe i minem su ni, i ti má nƆanie jɔjɔwa n wɔ, ama, i ti yiko wɔ. ²¹ Ahin jɔɛ nnyom nu, am koro bɔnɔ ɔ? Am koro ka m bá cin am sui, nzen sɛ? Wara am koro ka m bá am dɔ benle, ni koro wɔ?

5

Dangba sa n bo i wo Kristo jama n nu n jɔɛ

¹ Ma ti jɔɛ be, ka dangba sa wo am nu, yiri la ka sɔnɔ be bita i si yi da a. Haari bo bu su má Nyeme ni mmɔɔ yo má nyini dangba sa ni. ² Am ayo nyini sa n ye am toko koro kpiri n a fan? Ye am ahore saaki má n a? Wɔ yo daka ka am yi nyini sɔnɔ n fite am nu. ³⁻⁴ Haari ni bo mini wo má am dɔ ni, m awiewie wo am dɔ, na sɔnɔ bo i yoori nyini sa ni, ma du mɔ adi i jɔɛ ajaraki i ya Mibie Yesu dɛɛ duma n nu, kabo má mini ni m tii wo am dɔ na m yo ni. Nzen am ba tieɛnri am nɔɔ, na m awiewie wo am dɔ, na ya Mibie Yesu yiko n wo ya dɔ, ⁵ am fa nyini sɔnɔ n fa wura Sitana saa nu, na i kere i kekereke fa kɔ i adamande aɲuniɛmbaa koroowa n su, adena i awiewie n nya tiide cɛɛn n bo Mibie ni bá di minem jɔɛ ni.

⁶ Am yanfɔya bo am nati fɔ i ni, i ti má kpa. Am si má ka ayiri kaan sɔ ma kpɔnɔ n yasu a, nzen sɛ? ⁷ Am sunsun fa kɔ Butara cɛɛnkpiri n su, bo bu di kpɔnɔ na bu gɔ má ayiri nu ni, kana bu ba di cɛɛnkpiri n ni, bu du mɔ fa ayiri dawa n tu wɔ. Am yi nyini ayiri dawa n fa tu, na am yo ka kpɔnɔ fɔfɔɛ bo ba fa má ayiri ago má nu.

Deke bo m suse n la ka, nzen satie kaan woori am nu, i saaki am kere wo. Nyini dee ti, am yi satie kere bo i wo am nu ni. Nahore, am ti mine casim wo, am ti ka kpono fofore n wo, dama ba fa Kristo ayo yoowa ama ya. Yiri ti ka ya Butara ceenkpiri bombaa n bo ba kpie i kom n a. ⁸ Nyini ti, am ma ya bita Butara ceenkpiri nyunyumi, na ya yaki satie bo i ti ka ayiri dawa ni, ama, am ma ya di i ka ya ti minem bo ya ti casi na ya la nahore wo, bo i ti ka kpono bo ba go ma ayiri nu ni.

⁹ Kadasi n bo m yo du mo kere maari am ni, m seeri am ka, ma am ni minem bo bu yo dangba sam sanja wo. ¹⁰ To, m sukan ma durunya n nufom ni jore a, bere bo bu nati yo dangba sam ni, ni bo bu nyunu aboro nenje kpini su ni, ni bo bu fin bu bengum ni, ni bo bu su amoem ni. Nzen ma i ti so yiri, nka ma am fite yaki durunya n wo. ¹¹ To, bo m sukan n la ka, ma am sanja ni minem bo bu yo bu nu ka bu ti am lamoko Kristofom na bu yo dangba sam, wara bu nyunu boro nenje kpini su, wara bo bu su amoem ni, wara bo bu nati kan minem jore, wara bo bu nati nu nzan bo ni, wara bo bu nati fin mine ni. Ma am se ka am ni nyini sono n be so mmoo sanja di diire. ¹²⁻¹³ Ma m juma la ka m di bo bu wo ma Kristo jama n nu jore. Nyeme di bu jore a. Bo bu wo Kristo jama n nu ni, ambere ti bo am di bu jore a. Nyini dee ti, kabo ba kere i Nyeme Jore Kadasi n nu ni, ka, "Am fon yi sono tie n bo i wo am nu ni."

Kabo bu fa bu beŋgu Kristofom ko jore diibiri ni

¹ Nzen am be ni i beŋgu Kristofom be nyaari jore be, i ti ye ni ka i mi fa jore n ko Nyeme minem n do, ma i se ka i fa ko durunya n nu joredifom bo bu si ma Nyeme n do fieo. ² Am si ma ka Nyeme minem ba di durunya n kere jore a, nzen se? Ye nzen am ba di durunya n kere jore, nzu ti ye am koro yo ma am nju nu jore mumukum dongu a? ³ Am si ma ka ya ba di haari ni merkem jore? Ye nzu ti ye am koro di ma jorem fa ko dekem bo bu wo durunya n nu n su a? ⁴ Amberem, nzen am la nyini jore n be so, ye nzu ti ye am fa ko minem bo Kristo jama n bu ma bu n do a? ⁵ Deke bo m sukan i ni, i ti am nyinse wo. Alecirafom haari kun n kpein mmoo wo ma am nu bo i koro di am nju nu jorem, nzen se? ⁶ Ama, amberem, am fa am bengum ko jore diibiri wo, na am ko jina minem bo bu ti ma yaradayofom nyunu, na bu di am jore.

⁷ Nahore, am akpaasi, kabo am nati fa am beŋgu ko jore diibiri ni. Nzen u niwa doori u ngasi be, i ti ye ni ka a mindi de i. Nzen u niwa be sisiiri u, yaki ce i, i ti ye ni bo a fa i ko jore diibiri. ⁸ Ama, amberem ni am tii wura am beŋgu ngasi nu wo, na am susisi am bengum, haari ni am beŋgu Kristofom kere.

⁹ Am si ma ka sono kere bo i yo satie koro wura ma Nyeme femeya n nu, nzen se? Ma am dadaka am nu, minem bo bu yo dangba sa koro wura ma Nyeme femeya n nu, wara bo bu su amom, wara bo bu saaki ajaa ciire, wara nbiesom bo bu fa bu nu kaaki ka nbaram na bu ni bu beŋgu

nbiesom sanƙa da ka bara ni bieso dɛɛ su ni,
¹⁰ wara awiefom, wara bo bu nyunu aboro nenƙe
 kpini su, wara bo bu nu nzan na bu bo, wara
 bo bu nati kan minem jɔrɛ, wara bo bu nati fin
 minem ni, berɛ be mmɔɔ koro wura má Nyeme
 femɛya n nu. ¹¹ Am nbem yo ti so o. Ama, Nyeme
 anmisi ayi am satiem ni, na wo fa am ayo i dɛɛ
 mine casim, na wo de am ka am yo sa bo i ko
 atin su i do, ya Mibiɛ Yesu Kristo duma n dɛɛ ti,
 ni ya Si Nyeme Awiewie n dɛɛ ti.

*Am fa am ηuniembaa yo deke bo i ma Nyeme
 jirima*

¹² Am nbem se ka, “M la atin bo m koro yo deke
 kerɛ bo m koro ka m yo i,” ama, má deke kerɛ
 la kperɛ a. Mini mmɔɔ koro se ka m la atin bo
 m koro yo deke kerɛ bo m koro ka m yo i, ama,
 m yaki má na deke be kunma m. ¹³ Nbem gusu
 ηa, “Diire ti akunnu dɛɛ wo, na akunnu gusu ti
 diire dɛɛ.” I ti nahɔrɛ wo, ama, Nyeme bá ma
 akunnu n ni diire n kerɛ ka ηgbeen a. Ama,
 anjuniembaa n yiri, i ti má sakaraya dɛɛ, ama, i ti
 Mibiɛ n dɛɛ wo, na Mibiɛ n gusu ti anjuniembaa n
 dɛɛ. ¹⁴ Nyeme dɛɛ yiko n nu ye i tengeeri Mibiɛ
 ni i yiwee nu a. I yiko n nu ye i bá tenge ya
 gusu a. ¹⁵ Am si má ka am ηuniembaa n ti Kristo
 anjuniembaa n bue be wo, nzen se? Ye m koro fa
 Kristo anjuniembaa n bue be yo sakaraya, nzen
 se? Ai, atin wo má nu. ¹⁶ Am si má ka sono
 kerɛ bo i faari i ηu mataari bara sakara na bu
 sanƙa woori, berɛ nnyo n ayo deke kun wo lee,
 nzen se? Dama ba kerɛ i Nyeme Jɔrɛ Kadasi n
 nu fa ko bieso ni i yi jɔrɛ su, ka, “Bu mine nnyo

n ayo deke kun læε.” ¹⁷ Söno kerε bo i faari i ηu mataari Mibiε n na bu sanğa woori ni, i ni yiri dεε awiewiε n ayo kun læε. ¹⁸ Am ηmati fite sakaraya nu. Má satie kerε bo söno yo i ye i saaki i ηuniembaa n a. Ama, bo i yo sakaraya ni, i mi saaki i ηuniembaa n wö. ¹⁹ Am si má ka am ηuniembaa n ti ka awuru bo Awiewiε Casi n wo nu n wö, nzen sε? Yiri ye Nyeme fa maari am n a, má am dεε la am ηu. ²⁰ Nyeme ato am atö kaari wö, nyini ti, am fa am ηuniembaa n fa yo deke bo i ma Nyeme jirima.

7

Kabo i ti ye ni ka biεso ni bara wo barasu ni

¹ Tö, jöre n bo am kerε maari m ni, am ηa, “I ti ye ni ka má biεso si bara.” ² I ti nahöre wö, ama, mini dö, sakaraya dεε ti, i ti ye ni ka biεso kerε la i tienğu yi, na bara kerε la i tienğu hun. ³ I ti má ye ni ka biεso kete na má i ni i yi sanğa, i kaaki ti má ye ni ka bara kete na má i ni i hun sanğa. ⁴ Má bara n dεε la i ηuniembaa ni, i ti i hun n dεε wö, so ye i kaaki ti a, má biεso n gusu dεε la i ηuniembaa ni, i ti i yi n dεε wö. ⁵ Má am kete am beңgu daari, má ka am ayo anöökun ka am fa nyini sanğa kaan sere Nyeme, nyini sin, na am kaaki sanğa bekun, adena má Sitana yo am nie na i nya am, dama am koro tara má am ηu dεε ti. ⁶ I ti má ka m suma am nöö ka am yaki i wö, ama, m suma am atin ka am koro yo sö ö. ⁷ Mini dö, nzen má söno kerε wo kabo m wo ni, i yo m fie, ama, söno kerε ni i aceeri bo

Nyeme afa ama i, be dee wo i ngumi, na be gusu dee wo i ngumi, i kere ti ma kun.

⁸ Kisa m sujɔɔ amɛɛɛ nbiesom ni nbaram bo am nya ja ma ni do a, ni nkunafom, nzen ma am wo kabo m wo ni, na am ja ma, i ti kpa. ⁹ Ama, nzen am koro tara ma am nu, am ja. Nzen am yo so, i ti ye ni bo sanɔa kere am la konviki agaya fa ko bara ni bieso dika, na am koro tara ma am nu ni.

¹⁰ Ahin ti nbiesom ni nbaram ajaafom dee jɔɛ ye m sukan i n a, ma mini suse a, ama, i ti Nyeme noaniɛ maawa a, ka ma bara yaki i hun ajaa.

¹¹ Ama, nzen i ko yoori ka be afite i hun dika, ma i ja kun, i tana so, wara i kaaki ko i hun n dika. Ma bieso n gusu se ka i yaki i yi ajaa.

¹² Minem bo ba ka ni, m dee fo ye m sufa tu am n a, ma Nyeme seeri so a. Nzen Kristofɔ be yi ti ma yaradayofɔ, na wo soro su ka i tana i hun n ajaa bu, ma i yaki i ajaa, i bita i. ¹³ Nzen bara be ti Kristofɔ, na i hun ti ma yaradayofɔ, na bieso n asoro su ka i ni i yi n sanɔa tana, ma bara n yaki i ajaa, i tana. ¹⁴ Dama bieso n bo i yo ma yarada ni, Nyeme ade i ayo i dee soɔ, i yi n bo i ti Kristofɔ n dee ti, na bara n gusu bo i yo ma yarada ni, Nyeme ade i ayo i dee soɔ, i hun n bo i ti Kristofɔ n dee ti. Nzen ma nyini, Nyeme de ma bu nbaam, ama, kabo i ti ni, Nyeme ade bu. ¹⁵ Ama, nzen bo i ti ma yaradayofɔ n kete ka i ja ma, yaki i na i ko, nyini sanɔa, Kristofɔ n la ma ngasi be. Nyeme afere ya ka ya wo ni tanalaifɛ wo. ¹⁶ Woro bara ni, beni, woro dee ti, u hun ni nya tiide, na woro bieso n gusu, beni, woro dee ti, u yi ni nya tiide.

Kabo ya yo ti na Nyeme fereeri ya ni, ya ti so

¹⁷ To, am ma sono kere wo kabo Mibie n kereeri i sang'a bo Nyeme fereeri i ni. Deke kere bo m ko Kristo jamam n nu, kabo m kere bu ka bu yo lee. ¹⁸ Nzen be wo bere, na wo du mo awura kenkenne ka, ye Nyeme ba fereeri i, i ti ye ni ka i mi yaki i kenkenne yoowa n so. Nzen be gusu wo bere, na wo wura ma kenkenne, ye Nyeme afere i, i ti ye ni ka i mi wo so, ma i se ka i wura kenkenne. ¹⁹ Bo wo wura kenkenne n ni bo wo wura ma kenkenne ni, i be mmoo ti ma pui, ama, deke bo i ti jore nahore su n la ka, sono bita Nyeme noanie maawam ni. ²⁰ I ti ye ni ka sono kere wo kabo i yo ti barasu na Nyeme nya ba fereeri i ni. ²¹ Nzen a ti akoo, ye Nyeme afere u, ma a ma i yo u yaa, ama, nzen a si ka a koro nya atin na a de u tii, a koro yo so. ²² Dama sono kere bo i ti akoo na Mibie n afere i, i ti Mibie n dee sono bo wo de i tii aji wo, sono kere gusu bo i ti ma akoo na Mibie n afere i, so ye wo kaaki Kristo akoo a. ²³ Nyeme ato am ato kaari wo, nyini dee ti, ma am yo adamandem akoom. ²⁴ Nyini ti, m ninbaam, kabo sono kere ti na Nyeme afere i ni, i ti ye ni ka i mi wo so ni Nyeme.

Nbaram ni nbiesom bo bu ja ma n jore

²⁵ Fa ko minem bo ba nya aja ma ajaa n do ni, m la ma kereewa bo i fite Mibie n do fa ko nyini n dika, ama, Mibie n asi m anunfo na m la dabunu n dee ti, ye m koro ka m se am deke bo i wo m sunsunni nu n a. ²⁶ Mie n bo ya wo nu kisa n dee ti, mini do, nzen ma sono kere koro wo i wo, ma i ti kpa. ²⁷ Nzen a du mo aja bara, ma a kpini atin

na a yaki ajaa ni. Nzen a nya ja má gusu, má a kpini atin na a ja. ²⁸ Nzen a ti bieso ye a ja bara, a yo má satie, nzen a ti sunguru gusu ye a ja bieso, a yo má satie. Ama, wahara n bo ajaajafom di i durunya n nu n ye m koro má ka am di i be a.

²⁹ M ninbaam, deke bo m suse n la ka, sangga n waari má kun. Nyini ti, fa kisa fa ko, bo bu la nbaram ni, i ti ye ni ka bu wo ka bu la má be. ³⁰ Na bo bu sun ni, ma bu wo ka bu sun má, na bo bu ahore ajo ni, ma bu wo ka bu ahore ajo má, na bo bu to nengem ni, ma bu wo ka má bu dee la nenge ni. ³¹ Na bo bu fa durunya n nu nengem fa yo bu jumam ni, ma bu wo ka bu cece wo má bu nu, dama ahin durunya n ni deke kere bo i wo nu n ti siinwa a.

³² M koro má ka deke be mie am, am sunsunni nu. Sono bo i la má bara ni, i sunsunni kere wo Mibie n dee juma ni su a, i dee la ka, i yo sa bo i sun Nyeme nu wo. ³³ Ama, sono bo wo ja bara, i sunsunni kere wo durunya n nu dee dekem ni su a, i dee la ka, i yo sa bo i sun i yi nu wo, ³⁴ nyini ti, i sunsunni ti nnyo nnyo o lee. Na bara bo i ja má, wara sunguru bo i si má bieso, i sunsunni kere wo Mibie n juma ni su a, adena i wo casi i nuniembaa ni i awiewie nu. Ama, bara bo i la hun, i sunsunni kere wo durunya n nu dee dekem ni su a, i dee la ka, i yo sa bo i sun i hun nu wo. ³⁵ M koro ka m buka am wo, nyini ti ye m se so n a, i ti má ka m koro ka m kanda am atin wo. Ama, m koro ka am yo sa kere bo i ko atin su wo, na am fa am nu ma Mibie n nahore su, na am su i nyunyumi.

³⁶ Ama, nzen sunguru be wo bere na wo nya si

má biésò, na ba ce i, na i ni biésò n kéré ayo bu sunsunni nu ka bu ja má, ama, kasin na biésò n ba ñu ka i koro tara má i ñu, na bara n aju ajaa, i koro ja i, i ti má satie. ³⁷ Ama, nzen wò jina su kekereke i sunsunni nu, na i ti má deke bo bu mié i, na i koro tara i ñu fa kò i kunnu koroowa su, na wò yo i sunsunni nu ka i ja má sunḡuru ni, ama, bu wo ka bu ti danfoya a, bo bu si má bu beḡgu ka bara ni biésò, nyini ti kpa a. ³⁸ Nyini ti, sòḡ kéré bo i jaari i sunḡuru ceewa ni, nyini ti kpa, ama, bo i ja má i fieo ni, i mi yo sakpa tara bo i ja i ni.

³⁹ Nzen bara ni i hun wo béré, na biésò n nya wu má, bara n la má atin bo i fite i ajaa n bu, ama, nzen i hun wuuri, i la atin bo i kò ja sòḡ kéré bo i koro, ama, wò yo daka ka i mi ti Mibié n dèé sòḡ. ⁴⁰ M dèé sunsunni nu, nzen má i wo sò na i ja má, má i la terefie agaya tara bo i ja. M nie ka mini mmòò ni m tii la Nyeme Awiewie ni.

8

Amœ diire diiwam n jœre

¹ Tò, fa kò dekem bo bu kpie bu kòm yo tie fa ma amœm dèé jœre, ya si ka ya kéré la si. Ama, si ka nyini n sò ma mine wura bu ñu kpiri wò, ama, koro yiri, i buka sòḡ ò, na i woowa ti kpa.

² Sòḡ kéré bo i yo i ñu ka i si deke be, i mi nya la má si nahœre su kabo má i sunsun ka i si i ni.

³ Sòḡ kéré bo i koro Nyeme ni, Nyeme si yiri wò.

⁴ Nyini ti, fa kò kabo minem di amœ tie diirem ni, ya si ka amœ ti má pui durunya n nu, na nyeme be wo má béré sin ya Nyeme ni ḡgumi

kpein ŋu. ⁵ Haari nzen dekem bo minem ŋa bu ti amɔem wo angoro ni asienɔgu fen, na nzen i ti nahɔre ka amɔem ni mibiem dɔngɔ wo bere mmɔɔ, ⁶ yere dɔ, Nyeme kun n kpein wo bere a, yiri la ya Si Nyeme, yiri yo yiiri deke n kere a, ya wo bere ma yiri wɔ. Ya kaaki la Mibie kun n kpein wɔ, yiri la Yesu Kristo, Nyeme ma yiri yiiri deke n kere a, i deɛ ti ye ya wo bere a.

⁷ Ama, má sɔnɔ kere la nyini si n a, nbem wo bere bo ba su amɔem aɛ, nyini ti, haari ni kisa nzen bu diiri nyini diire n be, bu sunsun ka bu toko di amɔe tie nie wɔ, na bu sunsunni suma bu nnyɔ nnyɔ ɔ, ka bu ti má casi. ⁸ Nyeme de má ya diire deɛ ti, nzen ya diiri i, i buka má ya pui, nzen ya di má i gusu, i kpie má ya su. ⁹ Ama, am si am ŋu sa, am bere bo am ade am tii ni, na má am yo sa be bo i ma am niwa n bo i jaa kpaasi, yiri n bo i yarada ti má biiwa ni. ¹⁰ Nzen sɔnɔ bo i sunsunni n ti nnyɔ nnyɔ n ŋu ka wɔrɔ bo a la nyini si n sɔ wo amɔe awuru n nu sudi amɔe diire be, nyini ma i ahoresi ka i di be na i nie a, má sɔ? Eɛn, i mi dí ɔ. ¹¹ A yoori sɔ, u si n deɛ ti, a suma u niwa n ka ŋgbeen lee, yiri n bo i yarada ti má biiwa ni. Yiri gusu ti u niwa bo Kristo wuuri i deɛ ti wɔ. ¹² Nzen am yo sɔ, am suyo am ninbaam satie wɔ lee, na am sufɔndɔ bu sunsunni bo i ti nnyɔ nnyɔ n lee, nyini n sɔ ni, am suyo Kristo gusu satie wɔ lee. ¹³ Nyini ti, nzen diire bo m di i, na i ma m niwa Kristofɔ bo i jaa kpaasi, m dí má nie bekun fieo, adena má m niwa n bo i jaa kpaasi.

9

Atin bo Kristo jaramasam la i fa kɔ bu juma n su ni

¹ M ti má sɔnɔ bo ma de m tii wɔ, nzen sɛ? M ti má Kristo jaramasa a, nzen sɛ? Ma ŋu má ya Mibiɛ Yesu wɔ, nzen sɛ? Kabo am ayo yarada ni, má ambere ti m jumayoowa, Mibiɛ n dɛɛ ti a, nzen sɛ? ² Haari nzen nyɛngam de má m ka m ti jaramasa, ambere si ka m ti i jaramasa a, dama kabo am ni Mibiɛ n ayo kun ni, nyini kere am ka m ti i jaramasa a.

³ Nzen mine se m jɔɛ, ka m ti má Kristo jaramasa, má m bisa bu ka, ⁴ mini ni Banabasi, ya la má atin ka ya de deke bo ya di i, ni deke bo ya nu i, Kristo jama n dɔ ɔ, nzen sɛ? ⁵ Ya la má atin ka nzen ya sukɔ atin, ya koro fa ya yim bo bu ti yaradayofɔm bita nu, kabo ya beɛgu Kristo jaramasa nbem yo ni, ni kabo ya Mibiɛ niɛmam, ni Kefasi bo bu kaaki fere i ka Petoro gusu yo ni, nzen sɛ? ⁶ Wara m ni Banabasi ŋgumi ye i ti ye ni ka ya yo ya saa nu juma ka, na ya nya di a? ⁷ Ŋma wo bere bo i yo soja juma na i tɔ i tii su kaari a? Ai, bu tɔ bu wɔ. Ŋma wo bere bo i ta bakam, na i di má suuwam be a? Ai, bu di wɔ. Wara ŋma wo bere bo i sasa nengendɔrem na i nu má nɔnɔ a? Ai, bu nu wɔ. ⁸ M sufa má adamande dɛɛ sunsunni nu ye m sufa se sɔ n a, ama, kabo nɔanie kpamaawa n kere lɛɛ. ⁹ Ba kere i Nyeme nɔanie kpamaawa n bo i fa maari Moyisi n nu ka, “Nzen a bita toora subobo ŋani, má a cici i nɔɔ.” Tɔ, naanim ŋgumi ye Nyeme cɛɛ wo bu nu a, nzen sɛ? Ai, má bere ŋgumi.

¹⁰ Nahore, ya ti ka dɔdɔrifom wɔ, yere dɛɛ ti ye bu kerɛeri sɔ a, adena bo i dɔ ngani n ni bo i bobo i n kere la tama ka bu nyá be na bu kpáaki nu. ¹¹ Yere kaanri Nyeme noaniɛ ni kereeri am a, kabo dɔdɔrifɔ dɔ alembaa ni, na amberɛ ade i. Ye nzen i ti sɔ, yere la má atin bo ya koro nya deke be am dɔ, nzen sɛ? ¹² Nzen nyingam la atin ka bu de nenjem am dɔ, yere la má atin bo ya de tara sɔ, nzen sɛ?

Ama, yere akere má ya yiko ka ya de nyini n be sɔ, dama ya koro má ka ya kanda minem, na má bu de Kristo labari kpa ni. ¹³ Am si má ka, minem bo bu yo juma Nyeme Sereebiri Awuru n nu ni di nyini nu wɔ, nzen sɛ? Na bo bu nati yo juma Mikun yoowa yoobiri n su ma minem gusu di nyini nu wɔ, nzen sɛ? ¹⁴ Sɔ ye Micera n ama nɔɔ a, ka bo bu kan labari kpa n jɔrɛ n nya deke bo bu di i fite labari kpa n kan nu a.

¹⁵ Ama, haari ni bo má m la atin ka m yo sɔ ni, ma yo má nyini n be sɔ, na m sukere má ahin kadasi n ka m de deke be am dɔ ɔ, dama nzen m wuuri, má i ti ye tara bo be se ka m fɔ yanfoya ngbɛɛn ni. ¹⁶ Nzen m kan labari kpa n jɔrɛ kere mine, m la má atin bo m fɔ, dama i ti m juma bo Nyeme ama m ka m yo i wɔ. Nzen m keteeri ka m yo má i, m nyá suicin. ¹⁷ Nyini ti, nzen m kan labari kpa n jɔrɛ m koroyanu, m nya nkato, ama, i ti má m koroyanu, dama Nyeme afa nyini juma n ama m ka m yo i a. ¹⁸ M dɛɛ nkato la bonɔ? Yiri la ka m kan labari kpa n jɔrɛ fa kere minem ngbɛɛn, m la atin bo m sere deke be bu dɔ, ama, m yo má i.

¹⁹ Haari ni bo ma de m tii na m ti má be dɛɛ akɔɔ ni, m fa m ŋu yo akɔɔ ma sɔnɔ kɛrɛ wɔ, adena m koro nya minɛ dɔŋgu na bu su Kristo su. ²⁰ Nzen m kɔɔri Yudafoɔm dɔ, m yo kabo bu yo n wɔ, adena m koro nya bu nbem na bu su Kristo su. Nzen m kɔɔri minɛm bo Nyemɛ nɔaniɛ kpamaawa n niɛ bu su n dɔ, haari ni bo nɔaniɛ kpamaawa n niɛ má mini ni m tii su kun ni, m yo kabo bu yo n wɔ, adena m koro nya minɛm bo nɔaniɛ kpamaawa n niɛ bu su ni nbem na bu su Kristo su. ²¹ Nzen m kaaki kɔɔri minɛm bo bu la má nɔaniɛ kpamaawa n dɔ, m yo kabo bu yo n wɔ, i ti má ka m su má kabo Nyemɛ nɔaniɛ kpamaawa n kere n su wɔ, ama, Kristo dɛɛ nɔaniɛ ni niɛ m su a, adena m koro nya minɛm bo bu la má nɔaniɛ kpamaawa n na bu nbem su Kristo su. ²² Nzen m kɔɔri minɛm bo bu yarada la má faŋga n dɔ, m yo m ŋu ka mini mmɔɔ la má faŋga wɔ, adena m koro nya bu nbem na bu su Kristo su. Deke kɛrɛ bo m kɔ, m yo m ŋu kabo nyini minɛm yo barasu n wɔ, adena m koro ma bu nbem nya tiide. ²³ M yo nyini n kɛrɛ sɔ ɔ, labari kpa n dɛɛ ti, adena m ni nyingam kɛrɛ sanɔa di i kperɛ.

²⁴ Am si ka nzen minɛm awura akuruwa ka bu ŋmati, na bu niɛ bo i kunma i beŋgum, bu kɛrɛ ŋmati wɔ, ama, bu nu sɔnɔ kun bo i kɔ kunmaari bu kɛrɛ ni, yiri nya aceeri n a. Nyini ti, sɔnɔ kɛrɛ miɛ i nyi, na i wo woowa kpa fa kɔ Kristo atin n su, kabo ŋmatiirifo n bo i kunma i beŋgu n ti ni, adena i nya aceeri ni. ²⁵ Minɛm bo bu ŋmati ŋmatiiri ni, wara bo bu bo baalo ni, bu kɛrɛ boro bu nyi wɔ ni anyumboro fa kɔ nyini kɔkɔrɔ n su.

Bu yo sɔ ɔ na bu nya aceeri n bo i cɛ má ni, ama, yere yiri, ya nyá aceeri n bo i wie má na i wo bere sanɔa kere n wɔ. ²⁶ Nyini dɛɛ ti, mini, m ηmati má ηgbɛɛnηgbɛɛn ka sɔnɔ bo i si má bo i wo nu ni. M ti má sɔnɔ bo m bo acɔre na m bo fun. ²⁷ Ama, m kere m ηuniɛ n wahara a, na i yo kabo m koro ni, adena má m yo sɔnɔ bo m kan labari kpa n jɔre kere minɛm, na mini mmɔɔ fun aceeri ni.

10

Kabo Pɔɔlu bɔbɔri bu ka má bu su amɔɛm ni

¹ M ninbaam, m koro ka m tenɔge am su ka sanɔa bo ya nam yo suuri Moyisi su fiteeri Ijipiti asien n su ni, yinyingɔ n yo kataari bu kere ηu wɔ, na bu kere ayo awura kunma nzue bambaka n nu na ba kpɛɛ. ² Kabo i yoori sɔ ni, i yo ti ka ba biɛ bu Nyɛmɛ nzue, afa bu ama Moyisi wɔ lɛɛ. ³ Bu kere yo sanɔa diiri diire n bo i ti má durunya n nu fɛn dɛɛ diire n a, ⁴ na bu kere asanɔa anu deke nuuwa kun n bo i ti má durunya n nu fɛn dɛɛ ni, dama yabuɛ n bo nzue n sɔngi fiteeri nu na bu nuuri i n na i suuri bu su ni, i fite má durunya n nu fɛn, nyini yabuɛ n la Kristo Tiidefɔ ni. ⁵ Ama, haari ni nyini mmɔɔ, bu dɔngɔ sayoowa asun má Nyɛmɛ nu, nyini dɛɛ ti na ba wu aka ηgbɛɛn boro kpantain n nu.

⁶ Tɔ, ahin sam kere bo bu yo yoori ni, bu ti deke bo bu sufa kere ya a, ka má ya sufa konviki, na ya su satiem su, kabo bu yo yoori ni. ⁷ Na má am su amɔɛm kabo bu nbem yo yoori ni. Kabo ba kere i Nyɛmɛ Jɔre Kadasi n nu ni, ka, “Minɛm n yo tanaari wɔ, na ba di, na ba nu, na ba nya ayasu

ago agɔɛ.” ⁸ Má am ma ya yo sakaraya kabo bu nbem yo yoori, na cɛɛn kun nu na bu minem kɔ akpii aburanyɔ ni akpii nsan wuuri ni. ⁹ Má am ma ya yo Mibiɛ n na ya niɛ, kabo bu nbem yo yoori i na bu niɛ, na woom kan kuunri bu ni. ¹⁰ Má am sunɔɔuti kabo bu nbem yo nɔɔutiiri na mɛɛkɛ saakifo n ba kuunri bu na bu kaari ngbɛɛn ni.

¹¹ Ahin sam kɛɛ bo bu yo yoori ni, bu ti deke bo bu sufa kere ya wɔ, nyini ma bu kɛɛɛri bu seeri n a, na bu fa bɔbɔ yɛɛ n bo ya wo ahin awieeri su saɔga n nu ni. ¹² Nyini ti, sɔnɔ kɛɛ bo i sunsun ka i jina nyunyumi, i ti ye ni ka i mi si i nɔ sa, na má i kpaasi. ¹³ Gbɛɛɛgbɛɛ be wo má bɛɛ bo wɔ tu am, na i be nya tu má adamande. Nyɛmɛ la dabunɔ, i yáki má na gbɛɛɛgbɛɛ bo i kúnma am bá tu am, ama, haari nzen gbɛɛgbɛɛ be bá tuuri am, i kpíni atin ma am, na i má am koro mindi de i.

¹⁴ Nyini dɛɛ ti, m ninbaa koroowam, am nmati fite amɔɛ su nu. ¹⁵ M sujɔɔ am dɔ ka am ti minem bo bu nyunu ateke wɔ, ambɛɛ mmɔɔ ni am tii, am si deke n bo m sujɔɔ i n bu. ¹⁶ Nzen ya sudi ya Mibiɛ n diire ni, na ya faari awa n ni nzan n na ya yo kisi gɔ su, na ya kɛɛ saɔga nuuri i, i ti Kristo mbunja wɔ lɛɛ, ye ya nu i n a. Kpɔnɔ n gusu bo ya kpiɛkpiɛ i nu na ya saɔga di i ni, i ti Kristo nuniɛmbaa n wɔ lɛɛ, ye ya di i n a. ¹⁷ Kpɔnɔ n bo ya kɛɛ saɔga di i n ti mɔmɔ kun wɔ, nyini dɛɛ ti, yɛɛ bo ya ti mine bebɛɛbe ni, ya ti anuniɛmbaa kun wɔ lɛɛ, dama ya kɛɛ saɔga di kpɔnɔ kun n wɔ. ¹⁸ Am niɛ kabo Yisarelifɔm yoori ni. Minem bo bu di dekem bo

bu fa yo yoowa Mikun yoowa yoobiri n su n ni, bu ni Nyeme la wo fie bo i ma bu yo anɔɔkun, fa kɔ bu nyemesu atin n su. ¹⁹ M suse má ka dekem bo bu yo tie n ma bu n wo má bere wɔ, wara amɔem ni bu tii wo má bere. Ai, má sɔ. ²⁰ Ama, dekem bo amɔesufɔm yo tie ma bu ni, bu yo ma ajinim wɔ, bu yo ma má Nyeme. M koro má ka am di amɔe tie diirem, na am ni ajinim sanɔa. ²¹ Nahɔre, m koro ka am si ka am koro nu má ya Mibiɛ ni nzan awa n nu, na am kaaki nu ajinim dɛɛ gusu buka su, nyini koro yo má, na am kaaki koro di má ya Mibiɛ n diire ni, na am kaaki di ajinim dɛɛ buka su, nyini koro yo má, ²² wara ya koro ka Mibiɛ n si ya kɔre na i fa yaa ya ɲu wɔ. Ya la fanɔa tara i wɔ, nzen sɛ? Ai, ya lá má fanɔa.

Ya yo sa bo i sun Nyeme nu

²³ Am nbem se ka, “Ya la atin bo ya koro yo deke kere bo ya koro ka ya yo i ni.” I ti nahɔre wɔ, ama, má deke kere la kperɛ a. Am ɲa, “Ya la atin bo ya koro yo deke kere bo ya koro ka ya yo i ni.” I ti nahɔre wɔ, ama, má deke kere buka ya a. ²⁴ Má am niɛ kabo am yo na ambere ɲgumi yo ye, ama, am niɛ kabo am yo na am beɲgum gusu yo ye. ²⁵ Niɛ kere bo nanɔsim tɔ i ni, am di i, má am yo sika. ²⁶ Dama ba kere i Nyeme Jɔre Kadasi n nu ka, “Durunya n ni deke n kere bo i wo nu n ti Micera n dɛɛ wɔ.” ²⁷ Nzen sonɔ bo i yo má yarada baandiiri am ka am ba di diire, na am soro su, am di deke kere bo bu fa ma am ni, má am kere nu, sika dɛɛ ti. ²⁸ Ama, nzen be se am ka, ahin niɛ n ti tie niɛ wɔ, nyini

yiri, má am di, yiri n bo wɔ se sɔ ni, i sunsunni suma i nnyɔ nnyɔ n dɛɛ ti, má am di. ²⁹ I mi n dɛɛ sunsunni nnyɔ nnyɔ n dɛɛ ti, má a di i, má u dɛɛ ti a. M dɛɛ la m tii, ye nzu ti ye m ma be dɛɛ sunsunni nnyɔ nnyɔ n di m jɔrɛ, na má m yo kabo m koro a. ³⁰ Nzen m da Nyemɛ asi gɔ diire n su na m di i, be yo sɛ koro jaraki m diire n dɛɛ ti a? Dama ma du mɔ ada Nyemɛ asi agɔ diire n su.

³¹ Nyini ti, nzen am diiri diire, wara am nuuri deke nuuwa, wara deke kɛrɛ bo am yoori i, am yo i na i wura Nyemɛ kpiri. ³² Má am yo sa bo i ma minɛm bo bu jaa na bu kpaasi, bo bu ti Yudafɔm ni, ni bo bu ti má Yudafɔm, haari ni Kristo jama ni. ³³ Sɔ ye mini mmɔɔ ni m tii boro m nyi a, na m yo sa bo i sun sɔnɔ kɛrɛ nu, m suniɛ má kabo m yo na mini ngumi yo ye wɔ, ama, m yo deke bo i buka sɔnɔ kɛrɛ wɔ, adena bu nya tiide.

11

¹ Am sɔn m su, na am ma am woowa ti kabo m woowa ti barasu n na m sɔn Kristo su ni.

Tii kata su jɔrɛ fa kɔ nyemɛsere su

² Tɔ, m kansi am wɔ, dama sanɔga kɛrɛ am nati tenge m su wɔ, na am bita kereewam bo m fa kereeri am n ni nahɔrɛ su ni. ³ Ama, deke bo m koro ka am si i la ka, biesɔ kɛrɛ tiifɔ la Kristo wɔ, na bara kɛrɛ tiifɔ la i hun, na Kristo gusu tiifɔ la Nyemɛ. ⁴ Nyini ti, biesɔ kɛrɛ bo i susere Nyemɛ, wara i sukan Nyemɛ nɔanie n kere minɛm, na i kata i tii su, i mi awura i tiifɔ n nyinɛ wɔ lɛɛ. ⁵ Na bara kɛrɛ bo i susere Nyemɛ, wara i

sukan Nyeme nɔanɛ n kere minem, na wɔ kata mǎ i tii su, nyini bara n suwura i tiifo nyinse wɔ lɛɛ. I ti ka wɔ yi i tii wɔ lɛɛ. ⁶ Nzen bara kete ka i kata mǎ i tii su, nyini yiri, i ti ye ni ka i kpiɛkpiɛ i tii ni, ama, nzen i ti i nyinse ka i kpiɛkpiɛ i tii, wara i yi i, nyini yiri, i ti ye ni ka i fa deke kata su. ⁷ Nyini ti, i ti mǎ ye ni ka biesɔ susere Nyeme na i fa deke be kata i tii su, dama i ferema ni Nyeme wɔ, i de Nyeme jirima woowa a, ama, bara n yiri, i de biesɔ n jirima woowa a. ⁸ Dama Nyeme afa mǎ bara ye i fa yoori biesɔ a, ama, i du mɔ yiiri biesɔ ɔ ka, na wɔ nya ayi bara afite i nɔnɛ nu. ⁹ Mǎ bara dɛɛ ti, ye Nyeme yoori biesɔ a, ama, biesɔ dɛɛ ti, ye i yoori bara a. ¹⁰ Nyini dɛɛ ti, wɔ yo daka ka bara cin acici, na i kere ka be la i yiko, merɛkem dɛɛ ti. ¹¹ Ama, haari ni nyini n kere ni, fa kɔ Mibiɛ n dɛɛ atin n su, bara wo mǎ i nɔgumi, na biesɔ gusu wo i nɔgumi. ¹² Dama kabo Nyeme yo yiiri bara fiteeri biesɔ nɔnɛ nu ni, sɔ ye bara gusu wu biesɔ a, ama, deke n kere fite Nyeme dɔ ɔ. ¹³ Amberɛ mmɔɔ ni am tii, am sunsun na am niɛ, i ti kpa ka bara sere Nyeme na mǎ i cin acici? ¹⁴ Am niɛ kabo adamande woowa ti a, i kere ka nzen biesɔ yaki i tiinɔmɛ na i yo tintiin jɔnjɔndi, minem bu mǎ i. ¹⁵ Ama, nzen bara la tiinɔmɛ tintiin ye i la jirima a, dama Nyeme ama i tiinɔmɛ n ka i fa kata i tii su wɔ. ¹⁶ Nzen be wo am nu na i yo i nɔ ka i se akuruwa fa kɔ kabo m suse ni, m koro ka m se am ka, yerɛ, ya su mǎ nyini yoowa n su, haari ni deke kere bo Kristo jamam tien bu nɔɔ ni, be yo mǎ sɔ.

Ya Mibiε n diire n jɔre

¹⁷ Tɔ, ahin kereewam bo m koro ka m fa kere am ni, m koro kansi má am, dama sanɔa bo am ba tien am nɔɔ, sam bo am yo bu ni, bu buka má am, bu ma am kɔ am sin wɔ. ¹⁸ Ciciri su, ma ti ka sanɔa bo am ba tien am nɔɔ na am su Nyeme ni, am la kpakpaakinu wɔ. Ma yo yarada ka, beni, i ti nahɔre wɔ. ¹⁹ Nahɔre, wɔ yo daka ka am la kpakpaakinu am nu, adena am si bo bu ti yaradayofɔm nahɔre su ni. ²⁰ Am ba tien am nɔɔ ni, má ya Mibiε n diire n ye am tien am nɔɔ di i n a. ²¹ Dama sanɔa bo am ba sudi ni, sɔnɔ kere di i tienɔgu diire wɔ, be n̄minda má i benɔgu, na ahɔe suti nbem, na nbem nu nzan subo. ²² Am la má am tienɔgu awurum wɔ, bo am koro di na am nu wɔ, nzen se? Wara am bu Kristo jama ni n̄gbɛen wɔ, haari na am suwura bo bu la má pui nyinse? Am n̄a m se am se wɔ? Am n̄a m kansi am wɔ, nzen se? Ai, m koro kansi má am ni nyini yiri.

²³ Dama deke n bo mini ni m tii deeri i fiteeri Mibiε n dɔ ni, nyini ye ma fa akere am n a. Kɔnɔgue n bo bu tɔɔri ya Mibiε Yesu maari i kpɔfɔm ni, na wɔ fa kpɔnɔ, ²⁴ na wɔ da Nyeme asi, na wɔ bubu i nu, na wɔ se bu ka, “Ahin kpɔnɔ n ti m n̄uniɛmbaa læ ye m sufa ma am n a. Am yo ahin sɔ adena am fa tenɔge m su.” ²⁵ Bu diiri diire n wieeri ni, na wɔ kaaki afa awa n ni nzan ni, na wɔ se bu ka, “Ahin nzan n ti seɛseɛ fɔfɔre n bo Nyeme sufa m mbunja n sudi i di wɔ. Sanɔa kere bo am ba sunu nyini nzan ni, am tenɔge m su.” ²⁶ Nyini la ka, sanɔa kere bo am ba sudi ahin kpɔnɔ n na am sunu ahin nzan ni, am subo

Mibiε n yiwee ni ndoori wɔ lεε, haari fa kɔ ju sanɔa bo i bá kaaki ba bekun ni.

²⁷ Nyini ti, sɔnɔ kεε bo i diiri ya Mibiε n kpɔnɔ ni, wara i nuuri i nzan ni, na i bu má i, Nyeme dí i mi jɔre jaraki i, dama wɔ fa má ya Mibiε ηunie n ni i mbunja n ayo má juma. ²⁸ Wɔ yo daka ka sɔnɔ kεε nie i ahorembaa su ka, na i nya di ahin kpɔnɔ ni, na i nya nu nzan ni. ²⁹ Dama sɔnɔ kεε bo i diiri kpɔnɔ n na i nuuri nzan n na wɔ si má ka ya Mibiε ηuniembaa n lεε, Nyeme bá di i mi jɔre jaraki i. ³⁰ Nyini dεε ti ye am nu, mine dɔngu ayɔrɔki ada tukpaki, haari nbem awu n a. ³¹ Nzen yeε ni ya tii du mɔ fiiti niεeri kabo ya woowa ti, Nyeme di má ya jɔre cin má ya sui. ³² Ama, nzen Mibiε n fiiti ya na i cin ya sui, i yo sɔ ɔ adena i di má ya jɔre na i yo ya ηgbεen, cεen n bo i bá di durunya n nufɔm jɔre ni.

³³ Nyini dεε ti, m ninbaam, sanɔa kεε bo am ba tien am nɔɔ, na am di, am kεε ηminda am beɔgu, na am sanɔa di. ³⁴ Nzen ahɔε ati be, i ti ye ni ka i mi di diire awuru ka, na i nya ba, adena nzen am ba tien am nɔɔ, na má Nyeme di am jɔre cin am sui. Jɔre n kεε bo wɔ ka ni, nzen m ba baari, m yó i dɔngu.

12

Aceerim bo Awiewie Casi n fa ma minem n jɔre

¹ Tɔ, m ninbaam, m koro ka am si sa bo i wo bere fa kɔ Awiewie Casi n aceerim su. ² Am si ka sanɔa bo am yo su má Nyeme ni, bu yo taari am nyi wɔ, na am susu amɔem bo bu koro jɔjɔ má ni. ³ Nyini ti, m koro ka am si ka sɔnɔ kεε bo

Awiewie Casi n wo i dö, i mi koro se má ka, “Yesu aka ngbeen,” na be gusu koro se má ka “Yesu ti m Mibie,” má ka Awiewie Casi n wo i mi dö.

⁴ Aceerim barasu barasu wo bere, ama, Awiewie Casi n ti kun wö. ⁵ Amusuim bo ya yo buka minem wo bere barasu barasu, ama, ya su Mibie kun wö. ⁶ Sono kere la atin barasu barasu kabo i mi koro fa yo i juma, ama, Nyeme kun ni yo nyini n kere a. ⁷ Nyeme ma sono kere Awiewie Casi n aceerim n bo i kere ka Awiewie Casi n wo i mi dö a, na i fa buka Kristo jama n kere. ⁸ Awiewie Casi ni ma sono be jöjö alecira jöre a, nyini Awiewie ni ma be gusu jöjö si jöre a. ⁹ Nyini Awiewie ni ma be yarada ye i yo yiko juma n a, nyini Awiewie kun ni ma be yiko ye i mi n koro tuntun tukpakiföm na bu nya laifie a. ¹⁰ Nyini Awiewie ni ma be yiko ye i koro yo alekutura sam a, yiri ma be yiko ye i kan Nyeme njanie n kere minem a, yiri ma be yiko ye i koro si jöre n bo i fite Nyeme Awiewie Casi n dö a, yiri ma be yiko ye i koro jöjö anie barasu barasu a, yiri gusu ma be yiko ye i koro kere anie barasu barasum bu a. ¹¹ Nyini Awiewie kun ni yo nyinim kere a, yiri ce sono kere aceeri barasu barasu n kabo i koro a.

Añuniembaa kun n ni i bue barasu n jöre

¹² Añuniembaa n la bue barasu barasu berebe wö, haari ni bo i la bue barasu barasu ni, i ti añuniembaa kun wö, Kristo gusu ti so o lee, yere ti i bue barasu barasu n a. ¹³ Awiewie kun n ye ba fa abie ya kere Nyeme nzue a, ye ya kere ayo añuniembaa kun, bo bu ti Yudaföm, ni bo bu ti má Yudaföm, bo bu ti akööm, ni bo bu ti

má akoom, ya kere ade nyini Awiewie kun ni ya ahore su a.

¹⁴ To, aṅuniembaa n la bue barasu barasu beberebe wo, bu ti má kun. ¹⁵ Nzen má ajaari n seeri ka, “M ti má asaa, nyini ti, m ti má aṅuniembaa n be fieo,” nyini kere má ka i ti má aṅuniembaa n bue be kun wo. ¹⁶ Na nzen má asui n gusu seeri ka, “M ti má anyumbaa, nyini ti, m ti má aṅuniembaa n be fieo,” nyini kere má ka i ti má aṅuniembaa n bue be kun wo. ¹⁷ Nzen má aṅuniembaa n bue n kere tiiri anyumbaa, má bu yo se koro ti deke nga a? Ye nzen má bu kere tiiri asui, má bu yo se koro de nvan a? ¹⁸ Ama, kabo Nyeme koro n ye wo fa ama aṅuniembaa bue barasu n kere a, ye wo yo i aṅuniembaa kun a. ¹⁹ Nzen má i kere ti bue barasu kun, má i ti má aṅuniembaa lee. ²⁰ Kabo i ti ni, aṅuniembaa bue barasu n sunnu, ama, i ti aṅuniembaa kun wo. ²¹ Nyini ti, anyumbaa n koro se má asaa n ka, “Woro, a kun má m kpere be, m koro má u.” Wara atii n koro se má ajaari n ka, “Woro, a kun má m kpere be, m koro má u.” ²² Ama, haari aṅuniembaa bue barasum n bo ya ṅa bu la má fanṅa ni mmoo kun kpere wo. ²³ Na aṅuniembaa bue barasu n bo i la má jirima ni, yiri ye ya nie i dika nyunyumi a. Na aṅuniembaa bue barasu n bo ya ṅu i ka i la ya nyinse ni, ya yo yiri donṅu a, na má ya di nyinse. ²⁴ Na aṅuniembaa n bue n bo bu wo fofoe nu ni, ya nie má bu dika nyunyumi. Ama, kabo Nyeme yoori aṅuniembaa n ni, deke n bo yere fa má i yo má pui ni, yiri ye wo wura i jirima a, ²⁵ adena má i la kpakpaakinu, ama, na bue barasu n kere cecce wo i benṅu nu. ²⁶ Nzen

aɲuniɛmbaa bue kun diiri yaari, aɲuniɛmbaa bue n kere sudi yaari n a, ye nzen aɲuniɛmbaa n bue be sunya kansi, aɲuniɛmbaa bue n kere ahore ti jɔɔwa wɔ lɛɛ.

²⁷ Ambere kere ti Kristo aɲuniɛmbaa n wɔ, na am kere kun kun n ti i bue barasu be wɔ lɛɛ. ²⁸ Na Nyeme ayi i mine nbem Kristo jamam n nu, na wɔ ma bu kere ni bu juma. I du mɔ yiiri jaramasam wɔ, nnyɔ su, bo bu kan Nyeme noanie n kere minem ni, nsan su la kerefom, bo bu buka su la bo bu yo alekutura sam ni, ni bo bu tuntun tukpakifom na bu nya laifie ni, ni bo bu buka minem ni, ni Nyeme mine mofom bo bu kere nyaari ni, ni bo bu jɔɔ anie barasu barasu ni. ²⁹ Sono kere ti jaramasa a? Ai. Sono kere kan Nyeme noanie n kan kere minem a? Wara sono kere koro kere a? Ai. Sono kere la yiko koro yo alekutura sam a? Ai, i ti ma sɔ. ³⁰ Sono kere la yiko koro tuntun tukpakifom na bu nya laifie a? Ai. Sono kere koro jɔɔ anie barasu barasu a? Ai. Sono kere koro yi anie jɔɔɔwa barasu barasu n bu a? Ai. ³¹ Ama, am kere boro am nyi na am nya aceerim n bo bu la ma aɲusu ni.

Kisa, m koro ka m kere am atin n bo i ti kpa tara i kere ni.

13

Koro jɔɔɔ

¹ Nzen m jɔɔɔ adamande anie barasu barasu n kere, na nzen m jɔɔɔ merkem anie, na m koro ma minem, m ti ka adanwore wɔ, wara m ti ka coco bo i bobo i benɲu na i yo nanmie ngbeen wɔ. ² Nzen m de Nyeme noanie n

Awiewie Casi n do, na m kan kere minem, na m la si kere na m si deke n kere bo bu wo asiri nu ni, na nzen m la yarada haari bo m koro se bukam ka bu yasu bu tanaabiri, ama, na m koro má minem, m ti ngbeen wo lee. ³ Na nzen m faari m nengem kere fa kpaaki nu maari yaarifom, na m faari m nuniembaa fa maari, na bu yara m sin, na m koro má minem, nyini n kere bo m yo i n ti ngbeen wo lee.

⁴ Sono bo i la koro, i mi la sawore wo, na i yo kpa, i mi si má mine kore, i mi fo má yanfoya, i mi koro má kpiri. ⁵ Sono bo i la koro, i mi la má anyumbaa wuruuwa, i mi yo má sa bo yiri ngumi yo ye, i mi fa má yaa ndende, i mi fa má jore se má i kunnu na i tenge su. ⁶ Sono bo i la koro, i mi ahore ti má jowa fa ko satie su, ama, i mi n ahore ti jowa fa ko deke bo i ti nahore su a. ⁷ Sono bo i la koro mindi de deke kere wo, na i la yarada fa ko deke kere nu, na i la ahoresi fa ko deke kere nu, na i la mindi sanga kere.

⁸ Koro la má awieeri. Ama, aceerim bo Awiewie Casi n fa ma minem na bu koro kan Nyeme noanie n kere minem ni, i la sanga bo i ba sin wo, minem bo bu jjo anie barasu barasum ni, bu bá mo bu noo o, na bo bu la si ni, i la sanga bo i bá sin wo. ⁹ Kisa ya si má deke n kere wie má, na Nyeme noanie n bo ya kan kere minem ni, ya si má i kere wie má. ¹⁰ Ama, nzen Kristo ba baari, nyini sanga deke n bo ya si má i kere ni aba i awieeri lee. ¹¹ Sanga bo m yo ti baatuma ni, m yo jjo baatumaya jore wo, na m sunsun kabo baatuma sunsun ni, ama, m nyunu ba tiiri ni, na ma yaki baatumaya jorem n kere. ¹² Kisa

dekem bo ya ɲu i ni, i ti ka ya niɛ ɲu i niɛnu nu wɔ, ama, ya bá ɲu i fofoe nu, kabo ya ɲu ya ɲu n wɔ. Kisa m si má deke n kɛɛ, ama, sanɟa suba bo m bá si deke n kɛɛ, kabo Nyɛmɛ si m nahɔɛ su ni. ¹³ Tɔ, kisa ahin deke nsanm ni wo bɛɛ a, bɛɛ la yarada, ni tama, ni koro, ama, bo i tara bu kɛɛ n la koro wɔ.

14

Awiewie Casi n aceerim bo i buka su n dɛɛ jɔɛ

¹ Tɔ, am bita koro atin na am koro am beɲu ni anyumboro, na am kpini Awiewie Casi n aceerim busu, maala bo i ma am koro kan Nyɛmɛ nɔaniɛ n kere minɛm ni. ² Dama bo i jɔjɔ anie barasu barasu n jɔjɔ má adamandem dɔ, ama, i jɔjɔ Nyɛmɛ dɔ a. Nahɔɛ, be koro ti má kabo i sujɔjɔ n bu, dama Awiewie Casi n dɛɛ yiko n nu ye i jɔjɔ asiri nu jɔɛm a. ³ Ama, sɔnɔ bo i kan Nyɛmɛ nɔaniɛ n kere minɛm ni, i jɔjɔ ma minɛm wɔ, na i buka bu na bu nya faɲga buka su, na i ma bu ahoresi, na i kaaki ma bu ahoreda. ⁴ Sɔnɔ bo i jɔjɔ anie barasu barasu n buka má be, i buka yiri ni i tii ɲgumi wɔ. Ama, bo i kan Nyɛmɛ nɔaniɛ n kere minɛm ni, yiri buka Kristo jama n wɔ, na i nya faɲga buka su. ⁵ Tɔ, nzen má am kɛɛ koro jɔjɔ anie barasu barasu, má i yo m fie. Ama, bo i yo m fie kɔ tara i kɛɛ n la ka, am koro kan Nyɛmɛ nɔaniɛ n kere minɛm. Sɔnɔ bo i kan Nyɛmɛ nɔaniɛ n kere minɛm n tara bo i jɔjɔ anie barasu barasum ni, má ka be akoro akere nyini anie barasu barasum bu, na i buka Kristo jama n na i nya faɲga.

⁶ M ninbaam, nzen kisa na m baari am dɔ, na m jɔjɔri anie barasu barasum, nzu kperɛ ye am nyá i a? Ai, am nyá má kperɛ be. Má ka ma kan sa bo Nyɛmɛ ayi i akere m n ama am, wara m kan si jɔrɛ be kere am, wara m kan Nyɛmɛ nɔanɛ n kere am, wara m kan kereewa bo i fite Awiewie Casi n dɔ kere am. ⁷ Sɔ ye i ti a, nzen be fitaari tere, wara be bo bieku, na wɔ tɔ má su, bu yo sɛ koro di jue soro su a? ⁸ Bekun nzen be kaanri lue awie, na wɔ sun má kabo lue awie sun ni, bu yo sɛ koro cici lue a? ⁹ I ti sɔ ɔ lɛɛ, amberɛ mmɔɔ dɔ, nzen am jɔjɔ anie barasu, na i la má bu, mine yo sɛ koro si kabo am suse n a? I ti ka am sujɔjɔ gɔ nzue awa sin wɔ lɛɛ. ¹⁰ Daanfie anie barasu barasum sunnu durunya n nu, i gusu be wo má berɛ bo i la má bu, i kere la bu. ¹¹ Tɔ, nyini ti, nzen be jɔjɔ anie be na m ti má i, m ti daanfie barasu be wɔ lɛɛ i mi dɔ, ye i gusu ti daanfie barasu be wɔ lɛɛ m dɔ. ¹² Kabo am nyunu aboro ka am nyá Awiewie Casi n aceerim ni, am boro am nyi ni aceerim bo bu koro buka Kristo jama n na i nya faɔga buka su.

¹³ Nyini ti, sɔnɔ kere bo i jɔjɔ anie barasu barasum, i ti ye ni ka i sere Nyɛmɛ na i ma i aceeri n bo i koro yi i bu kere minem ni. ¹⁴ Dama saɔga kere bo m sere Nyɛmɛ na m sere anie barasu barasu be nu, m awiewie susere Nyɛmɛ a, ama, m ti má i bu m sunsunni nu. ¹⁵ Nyini ti, deke bo i ti ye ni ka m yo la ka, m sere Nyɛmɛ fite m awiewie nu wɔ, na m kaaki sere i fite m sunsunni nu, na m di jue fite m awiewie nu kansɩ Nyɛmɛ, na m kaaki di jue fite m sunsunni nu kansɩ Nyɛmɛ. ¹⁶ Nzen a sukansɩ Nyɛmɛ na i fite u

awiewie nu, na be wo u bi bo i nya si má Nyeme atin ni, i mi yo se koro ti u nyemesere n bu a, na i soro su se ka, “Ami” a? ¹⁷ Haari nzen u nyemesere ti kpa, i buka má yiri n bo i ti má i bu ni. ¹⁸ M da Nyeme asi ka m jɔɔ anie barasu barasum tara am kere. ¹⁹ Ama, nzen m ni Kristo jama n aba atien ya nɔɔ susu Nyeme, na m jɔɔori jɔre kaan bo i fite m sunsunni nu, na bu tiiri i bu, i tara bo m jɔɔ jɔre beberebe anie barasu nu ni.

²⁰ M ninbaam, má am sunsun kabo nbaatumam sunsun ni, ama, fa kɔ satieyo dika, am yo kabo nbaatumam yo ni, na am ma am sunsunni ti kabo anyunutifom deɛ ti ni. ²¹ Dama ba kere i Nyeme nɔanie kpamaawa n nu ka, Micera n ɲa, “M fá minem bo bu jɔɔ daanfie anie barasu barasum

na m má bu jɔɔ m tienɲu minem dɔ.

Ama, haari ni nyini n kere mmɔɔ,

bu dé má m nɔanie ni.”

²² Nyini ti, anie barasu barasum jɔɔɔwa n kere minem bo ba nya yo má Kristo yarada ni nyaari a, má bo ba yo yarada ni. Na bo bu kan Nyeme nɔanie n kere minem ni, bu kere bo ba yo yarada ni nyaari a, má bo bu yo má yarada ni. ²³ Nyini ti, nzen ambere Kristo jama n atien am nɔɔ, na am kere sujɔɔ anie barasu barasum, na bo bu nya si má Nyeme atin ni, wara bo bu nya yo má yarada wuraari am nu, bu sé ka am nyunu akan am wɔ, má sɔ? ²⁴ Ama, nzen am atien am nɔɔ, na am kere sukan Nyeme nɔanie ni, na bo i nya si má Nyeme atin ni, wara, bo i ti má yaradayofɔ aba awura am nu, na i ti kabo sonɔ kere sujɔɔ ni, i mi n sunsunni nu kere i

ka i ti satieyofö ö, na Nyeme noanie n di i jore jaraaki i. ²⁵ Nyini ma i mi n kan asiri jore kere bo i wo i ahore su n fite fofoe nu a, na i kutu i jaa su, na i kansi Nyeme, na i se ka, "Nyeme wo am do nahore su."

Kabo i ti ye ni ka söñö kere tara i ñu Kristo jama n nu barasu ni

²⁶ To, m ninbaam, nzu deke ye i ti ye ni ka am yo i a? Deke bo m koro ka m kan kere am la ka, nzen am ba tien am noo, na be la jue bo i di, wara be la kereewa be bo i kere, wara be la sayikereewa bo i fite Nyeme do, wara be la anie barasu be bo i jöj, wara be yi anie jöjowa n bu kere am, deke n kere bo am yo i ni, am yo i na i buka Kristo jama ni, na i nya fanga buka su. ²⁷ Nzen nbem ba sujöj anie barasu barasum, i ni i agaya kere, bu yo mine nnyo, wara mine nsan, ma bu tara so. Bu ña bu jöj, bu jöj kun kun, i ti ye ni ka be gusu kaaki yi i bu kere am. ²⁸ Ama, nzen be koro kaaki yi ma i bu kere ma am, i ti ye ni ka i mi n bo i sujöj anie barasu barasum n mo i noo Kristo jamam nu, na i jöj ma i ñu ni Nyeme. ²⁹ Minem bo bu kan Nyeme noanie n kere minem ni, i ti ye ni ka bu mine nnyo wara bu mine nsan jöj a, na nyingam bo ba ka n fiiti i nu. ³⁰ Nzen be sujöj, na Nyeme ayi deke be akere söñö nyinga, i ti ye ni ka söñö n bo i du mo sujöj n mo i noo, na yiri n bo Nyeme ayi deke be akere i n jöj. ³¹ Dama am kere koro kan Nyeme noanie n kun kun kere am benggu wo, adena am kere söñö deke be nu, na i ma am ahoresi. ³² I ti ye ni ka bo bu kan Nyeme noanie n kere minem

n kere la tarabuŋu fa ko bu Nyeme noanie n kan su. ³³ Dama Nyeme ti ma bo i fa kpakpaakinu ba i minem do, ama, i ma bu la tanalaifie wo.

I ti so o lee, Kristo jama n kere nu, ³⁴ nzen am ba tieenri am noo, i ti ye ni ka nbaram mo bu noo, bu la ma atin ka bu joo. Ama, wo yo daka ka bu yo bu nu benle, na bu su kabo noanie kpamaawa n kere n su. ³⁵ Nzen bu koro ka bu bisa jore be, i ti ye ni ka bu bisa bu hunm awuru, dama i ti nyinse wo ka bara joo Kristo jama n nu. ³⁶ Nyeme noanie n du mo fite ambere do a, nzen se? Wara ambere ngumi ade Nyeme noanie n a? ³⁷ Nzen be sunsun ka i ti Nyeme noanie kanfo, wara i sunsun ka i si Awiewie Casi n aceerim jore, i ti ye ni ka i mi si tenle su ka ahin noanie n bo m sukere ma am ni, i ti Mibie n dee noanie maawa a. ³⁸ Nzen be wo am nu, na i de ma ahin jore n bo m sukere ma am ni, ambere mmoo bu i mi ngbeen. ³⁹ Nyini ti, m ninbaam, i ti ye ni ka am boro am nyi na am sukan Nyeme noanie n kere minem, na ma am kanda minem ka ma bu joo anie barasu barasum ni. ⁴⁰ Na am yo deke kere nyunyumi na i ko atin su.

15

Yesu Kristo yiwee tenge n jore

¹ To, m ninbaam, kisa m koro ka m tenge am su fa ko labari kpa n bo m yo kan kereeri am n su. Am yo yoori i yarada a, na am ajina i su kenken. ² Nzen am bitaari labari kpa n bo m kan kereeri am kenken, nyini ma am tiide a, nzen ma nyini yiri, am yarada n bo am ayo i n ti ngbeen wo lee.

³ Dama labari kpa n bo m deer i na m kan kereeri am ni, i jore anyumbaa la ka, Kristo wuuri ya satie ti wo, kabo ba kere i Nyeme Jore Kadasi n nu lee, ⁴ ka i wuuri na bu seeri i ni, na Nyeme atenge i yiwee n nu i lesan seen, kabo Nyeme Jore Kadasi n kere lee. ⁵ I tengeeri ni, na wo yi i nu akere Kefasi bo bu kaaki fere i ka Petoro ni, na wo ba ayi i nu akere i susufo buru ni nnyom ni. ⁶ Nyini sin, na wo yi i nu akere ya ninbaam nbem, bu tara mine yaa nnu, bu kere sangha wo woobiri kun wo. Bu nu, bu dongu toko la ngoo, nbem gusu awu. ⁷ Na wo yi i nu akere Yakobo, na wo ba akaaki ayi i nu akere i jaramasam kere. ⁸ Awieeri su, na wo yi i nu akere mini, bo m ti ka baa bo ba wu i na i sangha nya ju ma ni. ⁹ Dama mini ti jaramasam kere nu kaan, haari ma wo ti ma ye ni ka bu fere m jaramasa mmoo, dama m yo kereeri Kristo jama n wuwuruwa wo. ¹⁰ Nyeme ahoroma n dee ti, ye m ti kabo m ti n a. Ahoroma n bo wo fa ama m ni, i ti ma ngbeen, ama, m koro se ka ma yo juma atara nyingam kere mmoo. Ma mini ni m tii yoori i a, ama, Nyeme dee ahoroma n bo wo fa ama m ni, nyini ma m koro yoori i a. ¹¹ Nyini ti, mini, wara bere o, labari kpa n ye ya kan i a, labari kpa n gusu dee ti ye am yoori yarada n a.

Kabo Nyeme minem ba tenge yiwee nu ni

¹² To, labari kpa n bo ya kan i ni, ya na, "Nyeme atenge Kristo i yiwee n nu." Ye nzu ti ye am nbem na yiwee tenge wo ma bere a? ¹³ Nzen yiwee tenge wo ma bere, nyini la ka, Nyeme atenge ma Kristo mmoo i yiwee n nu lee. ¹⁴ Nzen

Nyeme atenge má Kristo i yiwee n nu, nyini la ka, labari kpa n bo ya kan i ni, i ti ngbɛɛn wɔ lɛɛ, na yarada n bo am ayo i n gusu ti ngbɛɛn wɔ lɛɛ. ¹⁵ Má nyini ngumi, nyini la ka, ya bu kɔrɛ asɔ Nyeme wɔ lɛɛ, dama ya ɲa wɔ tenge Kristo i yiwee n nu, ama, bu ɲa bo ba wu n tenge má yiwee nu. ¹⁶ Na nzen bo ba wu n tenge má bu yiwee nu, nyini la ka, wɔ tenge má Kristo mmɔɔ i yiwee n nu lɛɛ. ¹⁷ Na nzen wɔ tenge má Kristo i yiwee n nu, yarada n bo am ayo i n ti ngbɛɛn wɔ lɛɛ, na am toko wo am satiem nu wɔ lɛɛ, ¹⁸ na bo bu yo yoori Kristo yarada na ba wu n kɛrɛ aka ngbɛɛn lɛɛ. ¹⁹ Nzen durunya n nu fɛn ngumi ye ya la tama n fa kɔ Kristo dɔ, nyini yiri, ya ti minem bo ya la aɲunfɔ tara sɔnɔ kɛrɛ.

²⁰ Ama, nahɔrɛ su, Nyeme atenge Kristo i yiwee n nu. Minem bo ba wu n kɛrɛ nu, yiri tiiri bo i du mɔ tengeeri i yiwee nu a. ²¹ Adamande kun dɛɛ ti, ye yiwee kun sɔnɔ kɛrɛ n a, adamande kun gusu dɛɛ ti, ye minɛ bá tenge bu yiwee n nu a. ²² Na kabo Adam dɛɛ ti na adamande kɛrɛ wu ni, sɔ ye Kristo dɛɛ ti ma adamande kɛrɛ bá tenge bu yiwee nu na bu nyá ngɔɔ a. ²³ Ama, sɔnɔ kɛrɛ ni i saɲga bo Nyeme bá tenge i. Bo ba wu n kɛrɛ nu, Kristo ti bo Nyeme du mɔ tengeeri i yiwee nu a, na bo bu ti i minem n gusu bá tenge saɲga bo i bá kaaki ba ni. ²⁴ Nyini sin na deke n kɛrɛ bá awieeri, na i nyá fa femeya n wura i Si Nyeme saa nu, nyini saɲga, wɔ kunma femeya kɛrɛ, ni nfaɲgafɔm kɛrɛ, ni yikofɔm kɛrɛ lɛɛ. ²⁵ Dama wɔ yo daka ka i di femeya ni haari i bá kunma i kpɔfɔm, na i nana

bu kere ɲu. ²⁶ I kpofɔ n bo i bá kunma i awieeri su n la yiwee wɔ. ²⁷ Dama ba kere i Nyeme Jɔre Kadasi nu ka, “Wɔ fa deke n kere awura i saa nu ka i nie bu su.” Bo i ɲa wɔ fa deke n kere awura i saa nu ka i nie bu su ni, nyini kere má ka Nyeme bo i faari deke n kere wuraari yiri Kristo saa nu afa i tii awura i saa nu lee. ²⁸ Na sanɲa bo i ba faari deke n kere wuraari i saa nu ni, na yiri Baa n ni i tii nya fa i ɲu wura i Si Nyeme saa nu. Nyini sanɲa Nyeme dee la deke n kere, na deke n kere wo bere yiri ti wɔ.

²⁹ Tɔ, nzen bu ɲa yiwee tenɲe wo má bere, ye bo bu de minem bo ba wu n jinaabiri na bu bie bu Nyeme nzue ma bu n di, bu yo se wɔ? Nzen bo ba wu n tenɲe má bu yiwee nu, nzu ti ye bu bie Nyeme nzue ma bu a? ³⁰ Ye nzu ti ye yere tɔ ya ɲɔɔ sanɲa kere n a? ³¹ Ale kere bo i cin, m wo yiwee nu wɔ, i ti sɔ ɔ lee, m ninbaam, m fa ambere bo m hoe ye m se sɔ n a, ya Mibie Yesu Kristo dee ti. ³² Nzen m ni minem bo bu ti ka boro nenɲem, kun lue, Efeso mie kpiri n nu, na i kɔ yo ka adamande woowa dee ti m la tama, nzu kperɛ ye ma nya i a? Nzen bo ba wu n tenɲe má bu yiwee nu, nyini yiri, i ti kabo mine nbem n nati se n wɔ, bu ɲa,

“Am ma ya di, na ya nu,
dama ahunma ya wú ɔ.”

³³ Má am ma be dadaka am, kabo minem nati se ni, ka,

“Sɔnɔ tie suuri sɔnɔ kpa su,
i sáaki i woowa kpa n wɔ.”

³⁴ Am kaaki sunsun nyunyumi, na má am yo satie kun, dama am nbem si má Nyeme. Nyini n bo m

se so ni, i ti am nyinse wo lee.

Bo bu bá tenge bu yiwee n nu n deɛ aɲuniɛmbaa n jɔre

³⁵ Tɔ, beni, be koro bisa ka, bo ba wu ni, bu tenge bu yiwee nu se wo? Aɲuniɛmbaa barasu bono ye bu fá ba? ³⁶ Woro sinnzin ni, a si má ka nzen a do deke mbaa, má ka i wu wo ka, ye i nya fi a, nzen se? ³⁷ Deke mbaa n bo a do i ni, beni, ngani mbaa wara abuwe ye a do i a, ama, i ba fiiri, i kaaki nyawa a, i ti má ka mbaa n bo a doori i ni. ³⁸ Nyeme ma i kere aɲuniɛmbaa n kabo i koro a, deke mbaa barasu n kere, ni i tienngu aɲuniɛmbaa. ³⁹ Aɲuniɛmbaa n kere wo i ngumi wo, i ti má kun, adamande deɛ wo bere i ngumi, ajaannam deɛ wo bere bu ngumi, lanƙpetefom deɛ wo bere bu ngumi, na jombaam deɛ wo bere bu ngumi. ⁴⁰ Dekem bo bu wo angoro n wo bere, na a yaki bo bu wo durunya n nu fen ni. Angoro deɛm nyumi wo bere bu ngumi, na durunya n nu fen n deɛm gusu nyumi wo bere bu ngumi. ⁴¹ Wiɛ nyumi wo bere i ngumi, sara nyumi wo bere i ngumi, asarambaam nyumi wo bere bu ngumi, ama, bu nbem yo nyumi tara nbem.

⁴² Tɔ, kabo i ti lee fa ko yiwee tenge n su. Aɲuniɛmbaa n bo bu se i ni, i kporo o, na bo i tenge, i kporo má fieo. ⁴³ Deke n bo bu se i ni, i la má anyunuyi, ama, i bá tengeeri, i woowa yo nyumi wo. Deke n bo bu se i ni, i la má faɲga, ama, i bá tengeeri, i la faɲga wo. ⁴⁴ Deke n bo bu se i ni, i ti durunya n nu adamande aɲuniɛmbaa a, i bá tengeeri, i ti aɲuniɛmbaa bo

Awiewie Casi n ma i ngoo n wo. Kabo durunya n nu adamande anuniembaa wo bere ni, so ye anuniembaa n bo Awiewie Casi ma i ngoo n gusu wo bere a. ⁴⁵ I ti kabo ba kere i Nyeme Jore Kadasi n nu n wo, ka, "Ciciri su dee adamande ngoofo n la Adam wo," na Adam n bo i ka sin n ti awiewie bo i ma ngoo ni. ⁴⁶ Bo i ti awiewie ni, ma yiri du mo baari a, ama, bo i ti adamande ngoofo ni du mo baari a, na bo i ti awiewie n anya to su. ⁴⁷ Ciciri su dee adamande n fite durunya n nu fen wo, Nyeme yo faari natie yoori i a, ama, bo i to su nnyo su n fite Nyeme do angoro baari a. ⁴⁸ Minem bo bu ti durunya n nufom ni, bu ti kabo sono n bo Nyeme faari natie yoori i n ti n wo. Na bo bu ti Nyeme minem n gusu ti kabo sono n bo i fite Nyeme do angoro n ti ni. ⁴⁹ Kabo ya ferema ni sono n bo Nyeme faari natie yoori i ni, so ye ya ba ferema ni sono n bo i fite angoro n a.

⁵⁰ M ninbaam, m suse am wo lee, ka, ya uniembaa n bo i ti nie ni mbunja ni, i koro wura ma Nyeme femeya n nu, na deke n bo i koro n koro nya ma deke n bo i wo bere sangha kere ni. ⁵¹ Am ti fen, m suse am asiri nu jore wo lee, ka, ma ya kere wu a, ama, ya kere uniembaa ni ba kaaki fofore wo. ⁵² I yo kungerekun wo, anyumbaa kata ni i teke, sangha bo bu ba fitaari awieeri su dee awie ni, na bo ba wu n tenge bu yiwee nu, bu koro ma kun, na yere gusu uniembaa n kaaki fofore. ⁵³ Dama wo yo daka ka ahin anuniembaa n bo i koro n kaaki anuniembaa n bo i koro ma ni, na anuniembaa n bo i wu n gusu kaaki anuniembaa n bo i wu ma.

54 Saŋga bo aɲuniɛmbaa n bo i kpɔɔ n bá kpɔɔ má kun ni, na aɲuniɛmbaa n bo i wu n gusu bá wu má kun ni, nyini saŋga Nyeme nɔaniɛ ni yó yiiwa lɛɛ, bo ba kere i ka,

“Ba di nasara yiwee ɲu ayo i ɲgbɛɛn ni.”

55 “Keto, yiwee, u yiko n bo a fa kan n wo ni?

Keto, u nasara n wo ni?”

56 Deke n bo yiwee bita kan n la satie wɔ, ye satie nya i yiko n fite Nyeme nɔaniɛ kpamaawa n nu wɔ. 57 Ama, ya da Nyeme asi, dama ya Mibiɛ Yesu Kristo dɛɛ ti, i ma ya di nasara.

58 Nyini dɛɛ ti, m ninbaa koroowam, am jina kenken na má am fa am ɲu ji, am boro am nyi suyo Mibiɛ n juma n saŋga kere, dama am si ka juma n bo am suyo i ma Mibiɛ n ti má ɲgbɛɛn.

16

Nwaa n bo bu yiya i na bu fa kɔ ma Nyeme minɛm ni

¹ Tɔ, fa kɔ ɲwaa n bo am yiya i na am fa kɔ buka Nyeme minɛm ni, am yo kabo m kereeri Kristo jamam n bo bu wo Galatiya awɔre n nu n ka bu yo ni. ² Yudafoɱ bakue n bumboori, mɔne kere mɔne, am nie kabo Nyeme awura am abaraka fa kɔ dekem bo am la bu n su, na am suyiyi ɲwaa be se, adena nzen m bá baari, am yi má ɲwaa kun. ³ Nyini saŋga na m bá juuri, m kere kadasi ma minɛm n bo am ayi bu ni, na m fá sunma bu na bu fá am aceerim kɔ Yerusalem mie kpiri n nu. ⁴ Na nzen i ti ye ni ka mini mmɔɔ kɔ, na m ni bere kere kó.

Kabo Pɔɔlu koro ka i kɔ niɛ Kɔrintofɔm busu ni

⁵ M koro ka m fa Makedoniya dɛɛ awɔrɛ n nu, na m sin ba niɛ am busu. ⁶ Beni, m yɔ lennyɔ am dɔ, wara fufuku ni sɪn ka, ye m nyá ba yasu a, adena am buka m na m kɔ deke kɛrɛ bo m koro ka m kɔ ni. ⁷ Dama m koro má ka m bá jina aŋgoro niɛ am busu na m sin, m la tama ka nzen Mibiɛ n soroori su, m yɔ lennyɔ am dɔ. ⁸ M wó Efeso miɛ kpiri n nu fɛn haari Butara Cɛenkpiri n saŋga. ⁹ Dama atin bambaka ateke ama m, na m yo juma n nahɔrɛ su, ama, m kpɔfɔm gusu asunnu.

¹⁰ Nzen Timoti bá baari am dɔ, am de i ni am saa nnyɔ, má am ma i ahore saaki, yiri mmɔɔ yo Mibiɛ n juma n kabo m yo i n wɔ. ¹¹ Má be se ka i bu i ŋgbɛɛn, ama, am kaari i ni ahoreda na i ba tu m, dama m suniɛ i ni ya ninbaam n atin nu ka bu bá.

¹² Fa kɔ ya niwa Apolosi yiri, ma sere i ni anyumboro ka i yo aniɛ, na i ni ya ninbaam bá na bu bá niɛ am busu, ama, wɔ soro má su ka i bá kisa, ama, nzen Nyemɛ ba maari i atin, i bá.

Awieeri su jɔrɛ ni anɛ

¹³ Má am fa am ŋu ji, am jina kenken ni am yarada ni, na am yo nbiesɔm, na am fa ahoresi.

¹⁴ Deke n kɛrɛ bo am yo i ni, am yo i ni koro.

¹⁵ M ninbaam, am si Satɛfanasi ni i dikafɔm jɔrɛ, bɛrɛ duuri mɔ yoori Kristo yarada Akaya awɔrɛ n kɛrɛ nu a, na ba fa bu ŋu asu Nyemɛ minem amusui, nyini ti, m sere am wɔ jande, ¹⁶ ka am bu nyini minem bo bu ti sɔ ni, ni minem kɛrɛ bo bu buka su, na bu yo bu juma

n ni anyumboro ni. ¹⁷ Saŋga bo Satefanasi, ni Fötunatusi, ni Akayakusi ba tuuri m ni, na wö yo m fie agaya, dama bu deeru am dæe jinaabiri wö, na ba yo deke n bo má am yo i ma m ni. ¹⁸ Dama kabo bu baari ni, bu ma m ni amberë kerë anya ahoresi, nyini ti, i ti ye ni ka am bu minem bo bu ti so ni.

¹⁹ Kristo jamam bo bu wo Esiya awöre n nu n kerë bisa am döŋgu. Akuyila, ni i yi Pirisila, ni Nyeme minem bo bu tien bu nõ bu dika n kerë gusu bisa am döŋgu, Mibië n dæe ti. ²⁰ Ya ninbaam kerë bo bu wo fen n bisa am döŋgu. Am gusu bisa am bengum döŋgu ni koro.

²¹ Mini Pölu ni m tii sufa m saa sukere ahin kerëewa n bisa am döŋgu a.

²² Sõnõ kerë bo i koro má Mibië ni, Nyeme yó i mi ngbeen. *Marana ta*, i bu la ka, Ya Mibië, bra.

²³ Ya Mibië Yesu buka am kerë.

²⁴ M koro am kerë Yesu Kristo dæe ti. Ami.

ΝΥΣΜΕ ΙΟΥΣ ΚΑΔΑΣΙ
The New Testament in Anufo (Chokosi)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

fe36d0e6-2a60-5e15-8d1c-8bf275389598